Turhal Şeker Fabrikası bugün merasimle açılacak
— 2 nci sayıfada —

VAKIT

Almanya İngiltere ile bir hava misakı yapmak istiyor
— 2 nci sayıfada —

17 inci Yıl · Sayı: 6029 Yazı İşleri Telefonu: 24379 CUMA, 19 1 inci Teşrin (10 uncu ay) 1934 İdare Telefonu: 24370 Sayısı 5Kuruş

Dün şehrimizde müteveffa Yugoslav Kralı Aleksandr Hazretlerinin ruhunun istirahati için yapılan âyin ve âyinde bulunanlardan bir görünüş..

Yarım milyondan fazla insanın iştirak ettiği muazzam cenaze alayı, dost Yugoslavya kıralını gömdü

İzmir'deki münakaşa

İzmirde kooperatifçi Topçu oğlu Nazmi Beyle ihracat tüccarlarından Şerif Remzi Bey arasında bir müddet evvel başlıyan münakaşa devam ediyor. Münakaşa Nazmi Beyin Şerif Remzi Beyi Amerikada incir fiatlarını düşürmek suçundan mesul tutmasiyle başladı. Sonra sütun sütun cevaplar ve mukabil cevaplar neşredilmeğe yol açtı. Dava çok dallandı, budaklandı. Daha da dallanıp budaklanacak gibi görünüyor.

Münakaşanın şahsiyata taallûk eden kısmı bertaraf, memleketimizin ihracat işleri bakımından anlaşılmış gibidir: İncr, üzüm gibi mühim millî ihracat mahsullerimizin fiatları son senelerde mahiyet seviyesinden bile aşağıya düşmüştür ve bu düşkünlükte bir kısım ihracatçıların kazanç ve rekabet hırsı ile oynadıkları rollerin büyük bir tesiri vardır. Baladur Efendi ismindeki adamın Amerikada — ister kendi hesabına, ister başkaları namına olsun — oynadığı oyunlar göz yumulacak işlerden değildir.

İzmirde ihracat mallarımızın fiatlarını düşürmek meselesi geçen sene de uzun münakaşaları mucip olmuştu. O vakit ihracat tüccarları aralarında bir birlik yapmışlar, düşük fiat ile alivre satış yapmamak ve ihracat mallarımızın kıymetini muhafaza etmek için çalışmak kararına varmışlardı. Hattâ bu birliğin fahrî reisliğini İktisat Vekili Celâl Bey'e vermişlerdi. Biz bu münasebetle o zaman yazdığımız bir yazıda birliğin kararına gizlice muhalif hareket edenler olursa ne yapılacağını sormuştuk. Teyit kuvveti olmıyan kararların tatbiki çok şüpheli olduğunu söylemiştik.

Şimdi topçu oğlu Nazmi Beyle Şerif Remzi Bey arasında meydan alan münakaşa bizim bu sözlerimizde ne kadar isabet ettiğimizi göstermiştir.

Bu sene Rusya ile doğrundan doğruya ticarî münasebatta bulunan şark vilâyetlerimizin birinde böyle bir hâdise cereyan etmiş:

Mehmet ASIM

(Arkası 4cü sayıfanın 1ci sütununda)

Vali muavini Ali Rıza Bey, diğer zevatla birlikte âyinin yapıldığı kiliseye gidiyor..

Türkiye Cümhuriyeti dün ilk yasını tuttu; Ankarada ve şehrimizde ayinler yapıldı

Belgrat, 18 (A.A.) — Avala ajansı bildiriyor:

Kral Aleksandrın cenazesini bekliyen bütün Belgradın geceki hali çok müessir bir manzara teşkil etmiştir. Karanlığa inzimam eden soğuk bir yağmur şehre bitmek tükenmek bilmez bir hüzün yaymaktaydı. Miktarını tahmin kabil olmıyan ve fakat her halde yarım milyondan fazla olan bir halk sabaha kadar büyük bir sabırla ve tevekkülle güneşin yükselmesini beklemiş ve eski şövalyeler kadar yüksek bildiği büyük Kralının son defa olarak tabutunu görmek istemiştir.

Şafakla beraber her tarafta emniyet tedbirleri alınmış ve erkek, kadın, çocuk ve ihtiyar binlerce kişi hattâ cenazenin geçmiyeceği malûm olan sokaklara bile hıncahınç dolmuştur. Saat sekizde paytahtın bütün çanları birden çalarak ruhanî ayinin Katedral'da Patrik Barnabe tarafından yapılmağa başlandığını herkese ilân etmiştir. Ayinde, patriğin etrafını alan Arşevekler, Evekler, ve bir çok papaslardan başka kral ailesi, ecnebi hükûmdarlar, Yugoslavya kraliyeti naiplik meclisi azaları, ecnebi devletler tarafından gönderilen fevkalâde heyeti murahhasalar, sefirler ve pek çok muteber zevat hazır bulunmuştur. Bu esnada Yugoslavya ve ecnebi tayyareleri pek alçaktan uçarak ayine iştirak ediyorlardı.

CENAZE ALAYI HAREKET EDİYOR

Sağ tarafa dizilmiş olan askerler birden selâm vaziyeti aldılar ve cenaze alayı, üç saatten fazla devam edecek bir yürüyüş için yerinden hareket etti. Alay şu suretle teşekkül etmişti:

Enbaşta askerî mektep talebesi tarafından taşınılan büyük bir haç yürüyor ve arkasından sırasile cenaze alayını idareye memur olan Ceneral Tomiç ve kraliyet süvari muhafız taburundan bir bölük, heyeti murahhasalar, bayraklarile bütün Yugoslav alayları, kraliyet piyade muhafız taburu, Fransa namına 150 inci piyade alayından bir bölük, Fransız tayyarecileri ve bahriyeliler. İngiliz bah-

(Devamı 9 uncu sayıfanın 3 üncü sütununda)

Maslak facıası

Muhakemenin dünkü celsesi çok hararetli oldu

Karar Perşembe günü verilecek

Bundan on ay evvel Maslâkta Alber Taragano efendinin idare ettiği 590 numaralı hususî bir otomobil ile, şoför Hakkı efendinin idare ettiği 3315 numaralı otobüs çarpışmış, üç kişi ölmüş, bir çok yolcular yaralanmıştı. Uzun müddettenberi ağırceza mahkemesinde devam eden bu muhakemenin dünkü celsesinde müddei umumî muavinlerinden Kâşif bey iddianamesini serdetmiş, mazmun vekilleri müdafaalarını yapmışlardır.

(Devamı 4 üncü sayıfanın 2 inci sütununda)

Macar zabitleri Hırvat mültecilerine tethiş dersi mi vermişler?

Macarlar bu şayialara iftira damgasını yapıştırıyorlar ve öfkeleniyorlar

Marsilya, 18 (A.A.) — Marsilya cinayetinin faili Kalemenin suç ortakları olan Raitch ve İpospischil dün gece Annecy hapishanesinden Marsilyaya getirilmişlerdir.

Pospischilin istiçvabı neticesinde dört tethişçinin 29 eylül tarihinde İsviçre hududunu aşmış oldukları anlaşılmıştır. Bunlar, hududu sahte pasaportla geçmişler ve 29 eylülden itibaren Pariste ikamet etmişlerdir.

Posishil, 9, teşrinievvel suikastının gazetelerden öğrenmiş olduğunu söylemiştir. Kendisi Raitsh ile beraber tekrar İsviçre hududuna gitmek istemiş ve zabıtayı şaşırtmak için Fontenblö'de mola vermiş ve nihayet Annemasede tevkif edilmiştir.

Pospishil, şu sözleri ilâve etmiştir:

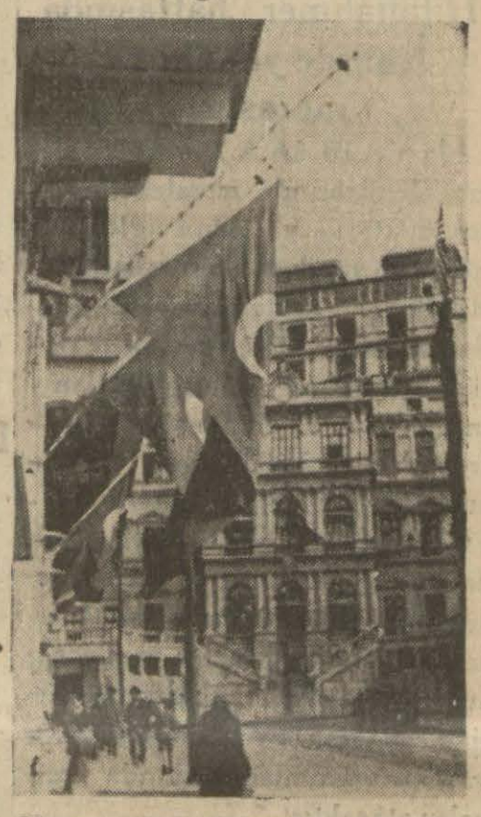

Matem günü dolayısiyle bayraklar yarıya kadar çekildi..

"Pariste ne yapacağımı bilmediğim gibi arkadaşlarım da ne yapacaklarını bilmiyorlardı. Şayet kralı öldürmek matlûp olduğunu bilmiş olsaydım bu işi yapmaktan katiyen geri durmazdım ve men-

(Devamı 10 ncu sayıfanın 1 inci sütununda)

B. M. Meclisi ayın 24 ünde toplanıyor

Meclis Reisi Kâzım Pş.nın meb'uslara tebliği

Haricî siyasetin hassasiyet gösterdiği bugünlerde meclisin hükûmetle beraber bulunması düşünülüyor

Meclis Reisi Kâzım Paşa Hz.

Ankara, 18 (A.A.) — B. M. M. riyasetinden tebliğ edilmiştir:

Görülen lüzum üzerine teşkilâtı esasiye kanununun 19 uncu maddesi mucibince Türkiye Büyük Millet Meclisini 24 Birinci Teşrin 1934 çarşamba günü saat 15 te içtimaa davet ederim.

Türkiye B. M. M. Reisi
KÂZIM

Ankara, 18 (A.A.) — B. M. Meclisinin İkinci Teşrinden önce içtimaa çağrılması haricî siyasetin her memlekette hassasiyet kesbettiği bugünlerde Büyük Millet Meclisinin hükûmetlerle beraber bulunmasma imkân vermek için olduğu Ankara mahafalinde söylenmektedir. Zaten millî bayramda bulunmayı arzu eden Millet Vekillerinin bir hafta evvel toplanmaları tabiî sayılmaktadır.

TELGRAFLAR

Laval - Benes görüşmesi

Avrupanın siyasî havasını bozmak istiyenler takbih ediliyor

Roma, 18 (A.A.) — Efkârı umumiye, Benes - Laval mülâkatını memnuniyetle karşılamaktadır.

Gazeteler, Avrupanın siyasî havasını bozmak için ortaya atılan hususi maksatlara müstenit haberlerden bahsetmekte ve bilhassa Amerika menbaından gelen ve Yugoslavyanın Macaristana bir oltimatom vermiş olduğunu iddia eden haberi takbih etmektedir.

Lavoro Fasciste gazetesi Fransız - İtalyan münasebatını Almanya ile mevcut olan münasebat bakımından tetkik etmektedir.

Bu gazete, Almanyanın halihazırdaki hattı hareketinde kâfi bir hüsnü niyet eseri görmekte ve şöyle demektedir:

" Hiç kimse Almanyanın münferit kalmasını istemiyor. Fakat, Almanyanın teşriki mesai hususundaki hüsnü niyetini vakıalarla isbat etmesi icap eder.

Hilâliahmer haftasında İzmirde yapılacak merasim

İzmir, 18 (A.A.) — Hilâliahmer Cemiyetinde, memleketin bir çok doktorlariyle müneverlerinin iştirakile yapılan bir toplantıda, Hilâliahmer haftasında şehrimizde yapılacak büyük merasim görüşülmüştür. Program hazırlanmış gibidir. 3 ikinci teşrinde başlıyacak olan Hilâliahmer haftasının her gününde muhtelif merasim yapılacaktır. Konserler, müsamereler verilecek ve geceleri elektrikle Hilâliahmerin yaptığı işler hakkında vecizeler yazılacaktır. Tayyareler, Hilâliahmere yardım edilmesi ve Hilâliahmerin yaptığı yardımlar hakkında vecizeler atacaktır.

Yeni Zelant çiftçileri zararda

Wellington, 18 (A.A.) — İngiltere piyasasında gayet ucuz mallar olduğundan dolayı yeni Zelanda çiftçilerinin büyük zararlara uğradıkları ziraat ve sanayi komisyonu tarafından bildirilmektedir.

Beynelmilel briç müsabakası

Londra, 18 (A.A.) — Beynelmilel "Schuvab,, Briç müsabakasının üçüncü günü sonuna kadar 180 el oynanmıştır. İngiltere 58.690 puvanla baştadır.

Amerikanın 5.620 puvanı vardır.

Çin parası

Şanghay, 18 (A.A.) — Kambiyoyu tanzim için Çin bankaları tarafından tesis olunan sermaye hakkında Çin hükûmetinin maliye müşaviri Reuter ajansına beyanatta bulunarak dolarda ve İngiliz lirasında olduğu gibi Çin parasının da istikrar ettirilmeyip serbest bırakılacağını söylemiştir.

İzmirin köylerinde gizli nüfus

İzmir, 18 (A.A.) — Merkeze bağlı köylerden gizli doğum ve evlenme için nufus dairesine şimdiye kadar müracaat edenlerin sayısı 7.856 ya varmıştır.

Döyçlant zırhlısı

Layt, 18 (A.A.) — Alman zırhlısı Döyçland gayri resmî bir ziyarette bulunmak üzere buraya gelmiştir. Umumî harptenberi buraya gelen ilk Alman harp gemisidir

Almanya

Ingiltere ile hava misakı yapmak istiyor

Londra, 18 (A.A.) — Daily Mail gazetesinin bir muhabirine beyanatta bulunan M. Goering, İngiltere ile Almanya arasında iki cihetli bir hava misakı imzasına amade olduğunu söylemiştir.

Lehistanda nahiye intihabı

Varşova, 18 (A.A.) — Önümüzdeki pazar günü yapılacak Pomeranya nahiye intihabatına iştirak edecek olan nahiyelerden 838 nahiye bir tek liste vücuda getirmiş olduklarından intihabata lüzum kalmamıştır. 11.684 azalıktan hükûmet bloku, 7.955, sağ cenah muhafilleri 1289, Almanlar 530 azalık kazanmışlardır.

Mütebakisi, muhtelif Leh fırkaları tarafından kazanılmıştır.

Televiziyonla fotoğraf

Londra, 18 (A.A.) — Avusturya ile İngiltere arasında,, dünden itibaren muntazaman televizyon ile fotoğraflar alınmağa başlanmıştır.

Londra gazeteleri bu resimleri neşretmektedirler. İlk resimler Glucester dukasının ziyaretine aittir.

Meksikanın haricî borçları

Meksiko, 18 (A.A.) — Haricî borçların ödenmesi için meclise bir proje verileceği bildiriliyor. Proje mucibince üç senelik bir moratoryum ve bu borcun 40 senelik bir dahilî istikraz lehine tahviline müsaade istenecektir.

Çin tetkik heyeti ve M. Hitler

Berlin, 18 (A.A.) — M. Hitler dün hali hazırda Almanyada bulunmakta olan Çin tetkik heyeti azasını kabul etmiştir.

Kaç gemi idare edebilirler?

Deniz yolları idâresinin işlettiği gemiler on yedi parçadan ibarettir. Halbuki deniz yollarının merkez idaresinin on yedi değil, iki yüz elli parça gemiyi idare edecek kadar geniş olduğu iddia olunuyor. Bu iddiayı isbat için bir takım rakamlar da gösteriliyor. Bir gemi için nihayet yevmiye tonaj başına dört buçuk kuruş idare masrafı düşüyormuş.

Acaba doğru mudur?

KISA TELGRAF Haberleri

§ SOFYA — Burada çıkan La Azuisvi Vesti gazetesi, son nüshasındaki yazılarından birini Edirneye hasretti. Burada iddia edildiğine göre; "Türk hükûmetinin Trakya ve Edirneyi canlandırmak yolundaki tedbirleri boşunadır.

Türkler bile bugün kendiliklerinden Edirneyi terketmektedirler. Dünyanın hiç bir yerinde bu kadar boş evi bulunan bir şehir daha yoktur!" Gene ayni yazıda, Edirnede büyük askeri harekât olduğu, garnizonların kuvvetlendirildiği, tahkimat yapıldığı bildiriliyor.

§ EDİRNE — Trakya umumi müfettişi İbrahim Tali Bey, son günlerde mıntakası dahilinde bir teftiş seyahati yaptı. İbrahim Tali Bey teftişlerinden memnundur. Müfettiş Bey, halkı her taarfta iş ve güciyle meşğul görmüştür.

Romanyadan ve Bulgaristandan gelen ve Trakyada iskân edilen muhacirler bugün çalışmağa başlamış bulunmaktadırlar; vaziyetlerinden memnundurlar. Halk muhacirlere karşı büyük bir alâka ve himaye göstermiştir.

§ ATİNA — Arnavutluk hükûmetinin Arnavutluktaki Rum mekteplerinin kapanmasını emrettiği, orada Rum ahaliye karşı çok fena muamelelere girişildiği hakkında Atina gazetelerinde çıkan haberler, umumî efkârı heyecana düşürmüştür.

Arnavutluk hükûmetinin, zorluk karşısında Yunanistana hicret etmek isteyen Rumlara hududu kapadığı ve Ergerideki Yunan konsoloshanesinin bu Rumlara pasaport vermesine engel olduğu da bildirilmektedir.

Mebusan meclisinde de heyecan hüküm sürmüş, bir çok mebuslar söz alarak şiddetli beyanatta bulunmuşlar ve Hariciye Nazırı M. Maksimosu izahat vermeğe mecbur etmişlerdir. Nihayet Hariciye nazırı kürsüye gelerek şu sözleri söylemiştir:

"Arnavutluk hükûmeti, Milletler meclisinin akalliyetler hakkında kabul ettiği kaideleri tatbik edeceğine dair tekrar tekrar teminat vermiştir."

Bununla beraber Üniversitede okuyan Arnavutluk Rumları Talebe Cemiyeti ile Şimali Epir mültecileri tarafından Arnavutluk aleyhinde büyük bir nümayiş tertip edilmiştir.

Nümayişçiler Diyonisya tiyatrosunda toplanarak Arnavutluk Rumlarının fena muamelelere uğradıklarını söyliyerek protesto etmişlerdir.

§ ANKARA — Büyük sergi binasının açılma merasimi Cümhuriyet bayramı günü Başvekil İsmet Paşa tarafından yapılacaktır.

İsmet Paşa Hazretlerinin bu sırada mühim bir nutuk söylemesi muhtemeldir.

§ ANKARA — Türkiye şeker fabrikaları bu sene 6000 vagon şeker çıkaracaktır. Yapılan hesaplara göre Türkiye şeker sarfiyatı 6000 vagonla 6700 vagon arasındadır.

Bundan bir müddet evvel, şeker fabrikaları ve şeker istihsalâtı hakkında rapor veren mütehassıs, Türkiyede son Turhal fabrikası da işlemeğe başladıktan sonra istihsal fazla olacağını iddia etmişti.

Bu hâdiseye meydan vermemek için şeker fabrikaları arasında, istihsalâtı tanzim etmek zarureti hâsıl olmuştur.

Fabrika müdürleri yakında toplanarak, piyasa ihtiyacına göre istihsalâtı tanzim etmek üzere aralarında müzakereler yapacaklardır.

HUSUSÎ HABERLER

Turhal Şeker Fabrikası bugün açılıyor

ANKARA, 18 (Hususî) — Yarın (bugün) açılacak olan Turhal şeker fabrikasının açma resmini yapmak üzere Başvekil İsmet Paşa Hazretleri hususî trenle hareket ettiler. Başvekil Hazretlerinin yanlarında İktisat ...kili Celâl, Edirne mebusu ... Osman zade Hamdi, Sümer ... umum müdürü Nurullah Esat ... raat bank umum müdürü K... Zaim beyler bulunmaktadırla...

Kâzım Paşanın teftişi

ANKARA, 18 (Hususî) — Meclis Reisi Kâzım Paşa Hazretleri refakatinde Türk Maarif cemiyeti reis vekili Bursa mebusu Emin Fikri Bey olduğu halde cemiyetin Yenişehirdeki mektebini zyaret etmiştir. Paşa sınıfları gezmiş, talebeye sualler sormuş, aldığı cevaplardan memnuniyet beyan etmiştir.

Dahiliye Vekâleti, vilâyetler konağına taşınamıyor

ANKARA, 18 (Hususî) — Dahiliye Vekâletinin, inşaatı biten fakat içindeki noksanları ikmal edilemiyen vilâyetler konağına bu yıl taşınamıyacağı anlaşılmaktadır. Taşınmanın ancak önümüzdeki Mart, Nisan aylarında yapılması muhtemeldir.

Ford Fabrikasının getireceği arabalar

ANKARA, 18 (Hususî) — İstanbuldaki Fort fabrikasının getireceği Fort arabalarile bu arabaların yedek ve yapılma parçalarının gerek İstnbula gerekse şirketin menşe şahadetnamelerini göstererek Türkiye gümrük hudutları dahiline kontenjan harici ithaline vekiller heyetince karar verildi.

Emniyet âbidesinin gümrük resmi

ANKARA, 18 (Hususî) — 29 birinci teşrinde merasimle açılacak emniyet abidesinin kurulma işleri bitirilmiştir. Abide ve parçalarının gümrük resmî üç ay tecil edilmiştir. Abidenin gümrük resmi yedi bin liradan fazla tutmaktadır. Dahiliye Vekâleti, iki ...delik bir kanunla bu resmin ...nı meclisten istiyecektir.

Merkezleri birleştirilen köyler

ANKARA, 18 (Hususî) — Tevekküllü, Rum oğlu, Aşağı ...yumcular, yukarı kuyumcu ...köylerle Çolaklı Mustafa ç... hocalar çiftlikleri, pazarcık k... sından Maraş merkezine bağ...dı.

Gebzenin yarımca köyü ... eline, Karaburnun Balık ova ...yü Urlaya, Amasyanın Geb... Hacı köyü kazasının büyük ...venc, küçük dövenci, Kışla ... Arap hacı köyü, Çorumun ... özü kazasına bağlandılar.

Pamuk fiatları

ANKARA, 18 (Hususî) — Türkofise İzmirden gelen ma...ta göre; Almanyadan fazla ... olması üzerine pamuk fiyatları ... kuruştan 42 kuruşa yükselmiş...

İstanbulda da yumurta ihra... artmaktadır. Yalnız Almanya ... 2.000 sandık yumurta hazırla...mıştır. Fiyatlar 32 liraya çıkmıştır.

Nazilli ve Ereylide mensucat fabrikası

ANKARA, 18 (Hususî) — Sümer bankın beş senelik çalış... proğramı arasında birinci ko...nede Kayseri mensucat fabrikası...rından sonra Nazillide ve Ereğ...de de birer mensucat fabrikası ... kurulması kararlaştırıldı. Yakında biribirini müteakip bu iki fa...rikanın temel atma merasimi ya...pılacaktır.

Kefalonya adasında tayfun

Atina, 18 (A.A.) — Bu sabah Kefalonyada Astakos koyunda bir tayfun olmuş, bir çok zararlar yapmıştır.

Bir çok evler yıkılmıştır. Son haberlere göre dört kişi yaralanmıştır.

Birharp gemisi yardım için gönderilmiştir.

Klisede kanlı hadise'er

Atina, 18 (Hususî) — Patras şehrinden bildirildiğine göre, şehir civarında bir klisede takvim meselesi yüzünden kanlı hâdiseler olmuştur.

Eski takvim taraftarları, şehir civarındaki bir klisede bir ayın tertip etmişlerdi.

Eski takvim taraftarlarının bu hareketini öğrenen polis müdiriyeti kliseye bir jandarma müfrezesi göndererek cemaate kliseden çekilip gitmelerini emreylemiştir.

Fakat cmaat, jandarmaların bu emrini dinlemediğinden klisenin zorla boşaltılmasına teşebbüs edilmiş ve bu esnada çarpışmalar vuku bulmuştur. Bu sırada 17 kişi yaralanmış, cemaati itaatsizliğe teşvik eden bir papas yakalanmıştır.

Berlin elçimizin kabul resmi

Berlin, 18 (A.A.) — Türkiyeni büyük elçisi Hamdi Bey tarafından yapılan resmi kabul hemen bütün sefirlerle hariç nezareti erkânı ve mümessili sanayi âlemine mensup bir çok vat ve diğer büyük şahsiyetler zır bulunmuşlardır.

Çekoslovakyaya Almanyadan gelen mülteciler

Berlin, 18 (A.A.) — Gazetelerin Prağdan aldıkları haberlere göre Çekoslovakya polisi Almanyadan gelen siyasî mültecileri bir nezaret altında bulundurmaktır. Söylendiğine nazaran ecnebilerin ilticası hakkındaki kanun tadil edilecek ve komşularla münasebatı bozacak her türlü siyasi faaliyette bulunmaları yasak edilecektir. Şimdi Çekoslovakyada Almanyadan gelmiş 2.400 mülteci vardır.

İŞARETLER

Kadının Saçları

Bir dostum anlattı:

Kadınlar yeniden saçlarını topuz yapmıya başladılar, kesik saç yerine uzun saç moda olmıya başladı.

Arkadaşım estetikten anlar, Avrupayı, Hanyayı, Konyayı bilir bir zattır. Moda bahsinde kulağı deliktir.

Kadınların kesik saçtan uzun saça doğru moda ricati yapmaları hakikatta sebepsiz değildir. Bunu sadece bir kadın kabrisi sayacak olursak aldanırız.

Kadının modada bir nevi geriye doğru gidişi umumî hayatta kadının gerilemesinin tabii bir neticesidir.

Kadın kıyafetleriyle kadınların çalışma, yaşama şartları arasında sıkı bir münasebet vardır.

Kısa etek, kesik saç on dördüncü Lui zamanında ve yahut Kanunî Süleyman sarayında yer tutamazdı. Kısa etek, kesik saç işe giren, yazıhane, ticarethane tezgâhlarında, ya bir büroda, yahut da pazarda, fabrikada çalışan kadın artık etekleri geçtiği yere sürünen bir hanım olamazdı. İşin, süratin makası onun fazlalıklarını sırpadak kesti. Moda kırallarına hükmeden kaprisi sayacak olursak aldanırız.

Sabahleyin erkenden kalkan, sabah karanlığında iş başında bulunmayı vazife edinen kadın artık gün doğduktan sonra saatlerce endam aynasının karşısına geçerek saçını tel, tel tarayamaz, sadece saç işiyle saatlerini harcayamazdı. Onun ancak sabahleyin kalkacak, bir tarakla başını tarayacak kadar kısa bir zamanı vardır. Zamanı az harcamak onun kaderi halinde uzun saçları kesti.

* * *

İş hayatı genişledikçe, yani kadın memur, hakim, işçi, tüccar, satıcı sıfatiyle erkeklerin saflarına girdikçe kadın modaları ileri hamleler göstermeğe başladı. Fakat son senelerde iş hayatı daha yavaş yavaş elinden aldı. Hatta o kadar ki bu gün Avrupada kadınları iş hayatından sürüp çıkarmak kanunlaşmak istiyen bir irticaî hareket hattını aldı. Almanyada, İtalyada kadını sosyal hayattan alıp eve sokmak istiyen cereyan gittikçe kuvvetleniyor. İş sahalarının daralması muhtelif memleketlerde kadını işten çıkarmaktadır.

Bunun tabii neticesi, kadınların modalarında derhal kendisini gösterecekti. Nitekim, bu gün yavaş yavaş terliyen topuz saç modası hayattaki bir geriliğin ifadesidir.

Sadri Etem

Afyon satışı

Uyuşturucu maddeler inhisarı idaresiyle Türk Yugoslav müşterek bürosu faaliyete geçtikten sonra satışlarda sezilen durgunluk etrafında bazı neşriyat yapılmıştır. Bu arada İzmirde çıkan bir gazetede afyon fiatlarının yüksek olmasından satışın az olduğunu ileriye sürülmüştür.

Uyuşturucu maddeler inhisarı idaresi müdürü Ali Sami bey bu mevzu üzerinde şunları söylemiştir:

—"Dünya afyon ihtiyacının en mühim bir kısmını temin eden Türkiye ile Yugoslavya birleşeceği vakit Kartel çok afyon almıştı. Bunun üzerine biz fiatları indirseydik, Türk çiftçisinin vaziyeti fenalaşabilirdi.

Biz, hedefimize doğru emin olarak gidiyoruz. Kartel bizden afyon almağa mecburdur.,,

Kıdem zammı alanlar

Bu yıl kıdem zammı alan 150 muallimin isimleri vekâlet tarafından Maarif müdürlüğüne gönderilmiştir. Alâkadar muallimlere bir kaç güne kadar tebligat yapılacaktır.

ŞEHİRDE

Boğulanların cesedi

Çıkan cesetlerden birinin vaziyeti şüpheli

Heybeliada açıklarında vuku bulan ve otuz üç kişinin boğulması ile neticelenen kaza tahkikatı bitmiştir. Evrak, tahkikat yapan müddeiumumî muavinlerinden Nurettin Beyin tetkikinden sonra müstantikliğe verilecektir.

Boğulanlardan sekizinin bulunduğunu yazmıştık. Dün akşam geç vakite kadar bulunan cesetlerin adedi on ikiye baliğ olmuştu. Bir de facia sabahı Kınalıada sahillerinde bulunan Emine hanımın cesedini ilâve edersek şimdiye kadar çıkan ceset miktarı 13 ü bulmaktadır.

Marmarada daha 20 zavallının cesedi vardır. Bunların da bugün yarın lodos devam ederse yine bu sahillerde çıkacağı tahmin edilmektedir.

Üç gün evvel çıkan cesetlerden birisinin bir kolu yoktu. Bu cesedin facia kurbanlarından olmadığı anlaşılmıştır. Bunun için müddeiumumilik dün Kartal jandarma kumandanlığına emir vererek çıkan cesetlerin fotoğraflarını aldırtmıştır. Üzerlerinde hüviyetlerini ispat edenler derhal gömülmektedir. Diğerlerinin fotoğrafları ailelerine gösterilecektir.

Maarifte:

ilk tedrisat umumî müdürü şehrimizde

İlk tedrisat umumî müdürü Ali Rıza Bey dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiştir. Ali Rıza Bey şehrimizde on beş gün kalacak ve maarif işleriyle meşgul olacaktır.

Lise ve orta mekteplerde sınıf mevcutları

Bu yıl lise ve orta mekteplerin sınıf mevcutları elliden fazla olmıyacağı söylenmişti. Haber aldığımıza göre şehrimizdeki bazı lise ve orta mekteplerin sınıf mevcutları 60 — 70 kişiyi bulmaktadır. Maarif Vekâleti bu talebeler için şube açmağa çalışmaktadır.

ilk tedrisat müfettişlikleri

Açık bulunan İstanbul ilk tedrisat müfettişliklerine Sadrı, Kâzım, Kemal Edip Beyler tayin edilmiştir.

ilk mekteplerde kırtasiye eşyası

İlk mektep baş muallimleri Maarif müdürlüğüne gelerek mektepleri için alınacak kırtasiye eşyasının alınmasında kendilerine kolaylık gösterilmesini ve kırtasiye eşyasını da diğer eşyalar gibi Maarif idare memurluğu tarafından verilmesini rica etmişlerdir. Maarif müdürlüğü meselenin halli için meşgul olmaktadır.

Gazi Osmanpaşa lisesi müdürlüğü

Gazi Osman Paşa lisesi müdürü Celâl Beyin, son ikmal mezuniyet imtihanlarında mektepte vukua gelen bir yanlış sual meselesinden istifa ettiği söylenmektedir.

Celâl Beyin yerine Konya muallim mektebi muallimlerinden Osman Bey tayin edilmiştir.

Bir kaçakçılık meselesinin yeni safhası

Bin yüz elli lirayı defter arasına saklıyan kim?

Geçen gün yirmi beş sene evvel Amerikaya giderek orada müreffeh bir hale geldikten sonra İstanbula gelmiş olan Elâzizli Ahmet isminde birinin tekrar Amerikaya dönerken Galata rıhtımında acentelik yapan Nişan efendi isminde bir ermeni tarafından beş yüz lirasının aşırıldığını iddia ettiğini fakat bu arada Elâzizli Ahmedin para kaçakçısı zannı altında takibata uğradığını yazmıştık.

Aldığımız mlûmata göre Elâzizli Ahmedin para kaçakçısı olmadığı adliye tahkikatiyle anlaşılmış, üzerinde bulunan beş yüz elli lira ile yüz İngiliz liralık çekin geri verilmesi kararlaştırılmıştır. Buna mukabil Nişan efendi ismindeki ermeni aleyhinde takibat yapılacağı anlaşılmaktadır.

Elâzizli Ahmedin ifadesine göre, Nisan efendi Amerikaya gitmek için biletini alıp ta vapura gireceği sırada kendisini bir kenara çekmiş, şayet üzerinde para varsa bunların gümrük memurları tarafından müsadere olunması tehlikesi bulunduğunu söylemiştir. Ahmet hükûmete müracaat etmek istemiş, buna mani olmuştur: "Sen paraları çıkar, ben bir defterin yaprakları arasına onları saklarım. O suretle vapura girersin.,, demiştir. Ahmet iki tane beşer yüz liralık, bir tane elli liralık kâğıt paradan ibaret olan Türk parasını çıkarmış, Nişan efendi bunları bir dükkândan satın aldığı bir defterin yaprakları arasına zamkla yapıştırarak Ahmede vermiştir. Ahmet vapura girdikten sonra merak etmiş, defteri çıkarmış, paralarına bakmıştır. O vakit iki tane beşer yüz liralıktan bir tanesinin sırrolmuş bulunduğunu görmüş, beş yüz lirasının Nişan efendi tarafından aşırıldığına hükmederek vapurdan çıkmış, Nişan efendi aleyhine polise müracaat etmiştir. Hâdiseyi polise olduğu şeklinde anlatmıştır. Bunun üzerine polis tahkikat yapmış, nihayet dediğimiz gibi Ahmedin kaçakçılık niyetiyle hareket etmediği anlaşılmıştır. Çünkü üzerindeki paraları kendi eliyle polise teslim etmiştir.

Nişan efendi ismindeki ermenin vaziyeti ise bir adamı kaçakçılığa teşvik mahiyette olduğu hissedilmektedir. Elâzizli Ahmedin paralarını kaçırmak için alınan defteri ve zamkı; bizzat Nişan efendinin aldığına şahit gösterilmektedir. Bu defteri bir müteka-it binbaşıya göstererek: "Bunun içinde şu kadar para var,, dediği de iddia olunmaktadır.

Bu vaziyete göre Elâzizli Ahmedin meselesi yeni bir safhaya girmiş bulunuyor.

Muhtelit mübadele

Komisyonun son toplantısı bugün

Muhtelit mübadele komisyonu dün saat on yedide M. Holştad'ın riyaseti altında toplanarak, iki saat kadar müzakere etmiştir. Fakat komisyonun son celsesi bugün toplanacaktır. Ruznamedeki bazı mühim meseleler, dün intaç edilememiştir. Bugün toplanan komisyon, bütün meseleleri neticelendirecek ve muhtelit mübadele komisyonunun artık işi bitmiş olacaktır.

Dün konuşulan meseleler arasında, etabli Rumlara verilecek tazminat mukabili Yunan hükûmetinin bize vereceği meblâğın on beş bin sterlin kadar tutan son taksiti meselesi de vardı. Bunun hakkında da bugün son karar alınacaktır.

Dün iki taraf heyetleri, bitaraf reisin daimî teması dahilinde hep birlikte ve ayrı ayrı müzakerelerde bulunmşlardır.

Son taksit meselesi üzerinde Yunan heyeti, kendi hükûmet merkezile muhabere etmektedir. Son talimatın bugün gelmesi beklendiğinden mesele bugün muhakkak neticelenecektir.

Bugün on yedide yapılacak olan toplantıda Türk ve Yunan heyetleri reisleri ve komisyon reisi tarafından nutukla söylenecektir.

Türk heyeti reisi Sofya elçi ve Şevki Bey, dün akşam Amerikan hakem heyeti azalarile de görüşmüştür.

Komisyonun faaliyetini tatil etmesinden sonra büyük bir çay verilecektir.

Gaz depoları

Belediye Çubuklu depolarını genişletecek

Belediye Çubuklu gaz depolarını genişletmiye karar vermiştir. Burada evvelce bir kısım arazi istimlâk edilmişti. Yeniden bazı tarlaların istimlâkine lüzum görülmüştür.

Alınacak sahalara asrî ve büyük gaz, benzin depoları yapılarak kiraya verilecektir. Bu depolar yapıldıktan sonra şehre yakın yerlerdeki depolar kaldırılacaktır.

Polis haberleri:

Eve taarruz

Avukat kâtiplerinden Necati efendinin Galatada Necatibey caddesindeki evine, ayni evin alt katında oturan kahveci Şükrü, Makri ve Hüseyin taarruz ederek havaya bir el silâh atmışlarsa da yakalanmışlardır.

Tramvay direğine çarptı, bir yolcunun kolu kırıldı

Şoför Mahmudun kullandığı Bakırköy otobüsü dün Etyemezden geçerken tramvay direğine çarpmış, yolculardan Kemal efendinin sağ kolu kırılmıştır.

Karnı ağrıdığı için üzerinde afyon taşıyormuş..

Sabıkalı Andon dün köprü üzerinden geçerken üzeri aranmış, afyon bulunmuştur. Andon afyonu karnı ağrıdığı için gram, gram istiğini, bu suretle sancının kesildiğini söylemişse de yakalanarak ihtisas mahkemesine verilmiştr.

İKTIBASLAR:

Almanya - İtalya arasında tediye anlaşması

"Correspondance Politique et Diplomatique" yazıyor

"Berlinde İtalya ile Almanya arasında karşılıklı ödeşmeyi tanzim ve kolaylaştırmak maksadına matuf bir anlaşma imza edilmiştir.

Bu anlaşma, Almanya ile İtalya arasında emtia alış verişinden mütevellit tediyat hususunda, 1 İkinci Teşrinden itibaren bir mahsuplaşma sistemi tesis edilmektedir. Bu yeni istem, ithalât yapan memleket gümrük kanunları mucibince diğer memleket emtiası addolunan şeyler hakkındadır. İtalyadan Almanyaya emtia ithal edenler, bunların tutarını Almanya millî bankasında "L' İnstituto nazionale per i combi con l'estero" namına açılan hesaba Alman parasiyle yatıracaklar ve Almanyadan İtalyaya emtia ithal ettikleri şeylerin tutarını İtalyada ayni İtalyan müessesesine İtalyan parası olarak yatıracaklardır.

Bu tarzın tesis olunmasından maksat; Almanyada dövizler hakkında vazedilmesine lüzum hissedilmiş bulunan hususî idareyi dikkat nazarında bulundurmaktır. Bu usul, ödeşmiye taallûku olan bilcümle tedbirleri umumî prensipler dairesinde tesviye etmeğe ve takas esası dairesinde hususî teşebbüslerin tanzimi için daha geniş imkânlar bulmağa matuf bir teşebbüstür.

Bu anlaşma ile bütün zorlukların izale edilemiyeceği tabiidir ve anlaşmanın her gûna takyidat haricinde ithalât ve ihracat için bir imtiyaz telâkki edilmesi de yanlış bir hareket olur. Bu anlaşma ihracatçılara yalnız mevcut imkânlar dairesinde ödeşmeyi mümkün kılmaktan başka bir şey yapamaz. İki hesaplaşma bürosu yapılan tediyatı birbirine tebliğ eder ve bulunduğu memleket dahilindeki alacaklılara tediyat yapar. Tediyat, alacaklı memleket parasiyle ve her iki büronun anlaşma suretiyle tesbit edilmiş bulundukları kurs mucibince yapılır. Bunda en ziyade nazarı itibare alınan cihet, İtalyada kabzedilmiş bulunan paraları Almaya millî bankası emrine amade kılmak suretiyle Almanyanın döviz bakımından büyük ihtiyaçlarını dikkat nazarında bulundurmaktadır.

İtalyada kabzolunan paraların bir kısmı İtalyaya giden Alman seyyahların ihtiyaçlarına tahsis olunmaktadır. Bu bapta ayrıca bir anlaşma vardır. Aylık hesaplaşmalardan artacak olan paralar — Almanyanın İtalyaya karşı bilânçosunun aktif kaldığı farzedilsin — anlaşmada tasrih edilmiş bulunan bazı tediyata tahsis olunacaktır.

Almanyanın dövize olan ihtiyaçları şöyle dursun, karşılıklı emtia alıp vermenin tanzim edilmesi zarurî idi. Bu anlaşmanın aktinden maksat: İtalya ile Almanya arasında cari iktısadî ve tarihî münasebetlere lâyik bir emtia mübadelesi usulünü idame ettirmektedir. Bu usul, her iki tarafın yalnız karşılıklı emtia mübadelesini müşkülâttan kurtarmakla kalmıyacak, iki hükûmetin ihracat ve ithalâtını arttırmağa sebep olacaktır. Bu müsait netice, alâkadar makamlara, iktısadî memleketler arasında emtia mübadelesine müşkülât çıkarmakla izale edilemiyeceğini anlaşmış olacaktır.

Almanya, İtalyanın başlıca müşterilerinden olması ve İtalya zirai mahsulâtının mühim bir kısmının her şeyden evvel Almanyaya gittiği göz önüne getirilirse bu anlaşmanın her iki tarafa faydalı olmasına ve karşılıklı münasebetlere müsait tesirlerde bulunmasına intizar edilebilir."

Fırkanın umumî kâtiplik bürosu Ankaraya göt ürüidü

Bir müddettenberi şehrimizde bulunmakta olan Cümhuriyet Halk Fırkası umumî kâtiplik bürosu dün akşam Ankaraya nakledilmiştir. Umumî kâtip Recep Bey de dün yazdığımız gibi pazar ertesi günü Ankaraya dönecektir.

İzmir'deki munakaşa

Baş makaleden devam

Sovyet haricî ticaret şubesi bu vilâyetten yüz bin kilo tütün satın alacakmış

Bizim taraftan üç, dört tüccar birleşerek kududa gitmiş, orada Sovyet haricî ticaret şubesi mümessili ile görüşmüşler. Beher kilosu yetmiş kuruş üzerinden tütün vermek üzere anlaşmışlar. Artık mukavele yapmağa sıra gelmiş. Fakat bir gün sonra bu üç tüccardan biri yalnız olarak Sovyet haricî ticaret şubesi mümessiline telgraf çekmiş.. Kilosu elli kuruştan mal vermeği teklif etmiş. Bunun üzerine evvelki anlaşma bozulmuş. İkinci teklif sahibiyle mukavele yapılmış.

Bu misalî karakteristik bir hâdise olduğu için kaydediyorum. Ticaret hayatında rekabet ile fiat kırarak mal satış, bazan bir tüccara para kazandırır, fakat bunun neticesinde memleket için büyük bir zarar olduğunu unutmamak lâzımdır.

İhracat mallarımızın fiatlarında zaman zaman görülen düşkünlük önüne geçilmez haricî sebeplerden ileri gelirse buna karşı yapılacak şey yoktur. Olsa olsa kredi müesseselerinin yardımile satışı en müsait zamana kadar geciktirmek yolu vardır. Fakat fiat düşkünlüğünde ayni cins malın ihracatiyle meşgul olan tüccarların rekabetinden ileri geliyorsa buna karşı mutlaka bir tedbir aramak hükûmet için bir vazifedir.

İzmir gazeteleri ihracat kooperatifleri teşkilinden bahsediyorlar. Şüphesiz bu müracaat edilebilecek amelî yollardan biridir. Esasen iktisat vekâleti geçen senedenberi kredi kooperatiflerinin yanında satış kooperatifleri teşkili için çalışmaktadır. Yapılacak şey, ihracat ticaretimizin bu suretle teşkilâtlandırılması işini biraz daha canlandırmaktır. Fakat bunlardan başka ihracat mallarımızın kıymetini düşürmek yolunda vuku bulacak hareketleri cezalandırmak için ceza kanunumuza bazı maddeler ilâvesi faydasız olmıyacaktır.

Mehmet ASIM

Almanyanın nüfusu

Berlin, 18 (A.A.) — Resmî statistiklere nazaran Sar hariç olmak üzere Almanyanın nufusu 65 milyon 200 bindir. Bunların 40 milyon 900 bini Protestan ve 21 milyon 200 ü Katoliktir. 1925 te yapılan son tahrirî nufusa nispetle Protestanlar 815 bin ve Katolikler 979 bin artmıştır. Yahudilerin 65 bin azalmak suretiyle 500 bine düşmüştür. Hiç bir dinî cemaate mensup olmıyanların sayısı iki milyon 400 bindir. Bunlar 1925 te bir milyon 100 bindi.

Valansiyada bombalar

Madrit, 18 (A.A.) — Harbiye nezareti, Leon eyaleti askerî valisi Ceneral Boshun Miers ve Asturies üzerine asker sevkine memur edilmiş olduğunu bildirmektedir.

Zabıta, Valansiada bir dükkânda 1260 ufak bomba ve bir dinamit dolu çuval bulmuştur.

Bilbao'da diğer bir dükkânda 49 bomba, 300 fişek ve bir kasa mühimmat bulunmuştur. Polis tevkifata devam etmektedir.

ŞEHİRDE

MASLAK FACIASI

Münakemenin dünkü celsesi çok hararetli oldu

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Ağırceza salonu, son günlerde görülmiyen bir kalabalıkla taşmıştı. Alber Taragano efendiyle, şoför Hakkı efendi, suçlu mevkiinde bulunuyorlardı.

Hakkı efendinin vekâletini avukat Sami bey, Alber Taragano efendinin vekâletini avukat Kenan Ömer bey yapıyorlardı.

Mukabil tarafın vekilleri de eski ağırceza reisi Sabri beyle oğlu avukat Semih beydi.

Muhakeme çok hararetli oldu, maznun ve davacı vekilleri arasında, maznun vekilleriyle iddia makamı arasında hayli münakaşalar oldu.

Hadise nasıl olmuştu?

Kâşif bey, diş tababeti müdürü Kâzım Esat beyin kızı Seniha hanımla biletçi Mustafa ve müezzin Ali efendilerin ölümüne sebebiyet, gene Kâzım Esat beyin oğlu Kemal efendinin malûliyetine sebebiyet veren bu hâdise hakkındaki iddianamesini hulâsa olarak şöyle izah etti:

— 14 - 1 934 tarihinde Alber Taragano Efendi, arkadaşı Murat Demir Can Beyle hususî otomobiline binerek Beyoğlunda bir tur yapıyorlar.

Müteakiben Alber Taragano Efendi, dostu buluan Anna yahut Aleksandranın evine giderek onu alıyor ve arkadaşını orada bırakarak büyükdereye giriyor.

Ayni gün Büyükdereden Taksime gelmekte olan şoför Hakkı Efendinin idaresindeki otobüs da, Taragano Efendinin gitmekte olduğu yolun aksi istikametinden gelirken saat on sekizde Suterazisi ile Ayasağa çeşmesi arasında her ikisi çarpışıyor. Otobüste bulunan yolcuların ifadelerine göre, Alber Taragano Efendinin hususî otomobili süratle ve göz kamaştıran projektörlerini otobüsün üzerine dikerek gelmekte iken, otobüs şoförü Hakkı Efendi, büyük fenerleri söndürüyor, korna çalıyor ve mukabil taraftan gelen otomobili ikaz ediyor. Fakat buna mukabil, Alber Tragano Efendi hiç bir manevra yapmıyor, şoför Hakkı Efendinin yaptığı manevrayı aynen tekrar etmek mevkinide iken ne yanan projektörleri söndürtüyor, ne de süratini azaltıyor.

Bu hızla geçen Taragano Efendinin otomobilinin çamurluğu, Hakkı Efendinin otobüs çamurluğuna Hafif bir surette çarparak yoluna devama ve süratle kaçmağa başlıyor.

Otobüs şoförü Hakkı Efendi, direksiyonu dağa doğru çeviriyor, fakat otobüsün arka tarafı bir ağaca çarpıyor, otobüs beş metre ilerledikten sonra diğer bir ağaca çarpıyor, bu çarpış oldukça şiddetli bir çarpıştır. Bu vaziyette de şoför Hakkı Efendi lâzım gelen tedbirleri almamıştır ve otobüs üçüncü bir ağaca oldukça hafif bir surette çarptıktan sonra dördüncü ağaca çarpıyor.

Otobüs parçalanmıştır. Otobüs bundan sonra otuz beş kırk metre sürüklendikten sonra durmuştur."

Tetbirsizlik ve dikkatsizlik

Kâşif bey kaza vukuunu bu şekilde anlattıktan sonra çok uzun süren iddianamesinde kaza raporlariyle kaza etrafında verilen ifadeleri mukayese etmiş ve kazada ilk âmilin tedbirsizlik ve dikkatsizlik olduğunu, buna da süratle gelip çarpan Taragano efendinin sebebiyet verdiğini söylemiş, fakat bir çok noktalarda ayni tedbirsizliği Hakkı efendinin de göstermiş olduğunu söyliyerek ceza kanununun 455 inci maddesinin 2 nci fıkrası ile cezalandırılmalarını istemiştir.

ölenlerin vereseleri namına

Kâşif beyin iddianamesinden sonra ölenlerin vereselerini babası ile temsil eden Semih bey ayağa kalktı. Genç avukat ilk sözlerinde "Kan veya karışık dava,,; "Dul kalan anne,,; "Babasız kalan oğul,, ve "Büyük ihtimam ve emeklerle büyütülmüş genç kız,, kelime vasıflarını kullanarak faciayı iyice canlandırdı ve kazanın her iki şoförün müşareketiyle hasıl olduğunu, ve bu iştirakin müspet ve muallâk olduğunu söyliyerek ceza verilmesini istedi.

Semih bey, bu arada serseriyane gelen Alber Taragano efendinin otomobilinin çarpması ve bunu müteakıp idaresine hâkim olması lâzım iken ehliyetini gösteremeden feci bir kazaya sebebiyet veren Hakkı efendinin hatalarını saymış ve sözlerini bitirirken gene kızlarının tahsili için heba olan bir aile emeğinden, diğer sahipsiz kalan ailelerin azabından bahsederek cezada israr etmiştir.

Bundan sonra eski ağırceza reisi Sabri bey ayağa kalkmış, kazanın vukuunu kısaca anlattıktan sonra, otobüs sahibi Niyazi beyden istedikleri tazminatta israr ederek ayrıca suçlulara ceza verilmesini istemiştir.

Şoför Hakkı Ef.nin vekili

Şoför Hakkı ve otobüs sahibi Niyazi beyin vekili Sami bey, Sabri beye cevap vererek otobüs sahibi Niyazi beyin otobüsü sağlam olarak şoföre teslim ettiğine dair rapor verilmiş olduğunu, binaenaleyh kanunen tazminat istenmiyeceğini söyledi. Sabri bey, kanunun sarih olduğuna işaret ederek tazminatta israr etti.

Bundan sonra Sami bey, müekkilinin müdafaasını yaptı. Sami, bey, kazanın, yolun sağ tarafında yani şoför Hakkı efendinin gitmekte olduğu tarafta vuku bulduğunu, Taragano efendinin gitmesi lâzım geldiği tarafı bırakarak kazaya sebebiyet verdiğini söyledikten sonra otobüsün ağaçtan ağaca çarpmasının da Hakkı efendinin sademeden sonra kazaya sebebiyet vermemek için direksiyonu sağa çevirmesinden ileri geldiğini işaret etmiştir. Sami bey sözüne devam ederken:

— Otobüsün cesameti, derhal direksiyonu çevirerek yola devam etmeğe mânidir. Fakat, dört ağaca çarpacak derecede ilerlemesi, Hakkı efendinin mütemadiyen otobüsü kazadan kurtarmağa çalışmasını gösterir.. demiş, ve müekkilinin beraetini istemiştir.

Alber Ef.nin vekili

Bundan sonra, Alber Taragano efendinin vekili Kenan Ömer bey ayağa kalkarak müdafaasını yapmıştır. Kenan Ömer bey, suçun, Alber Taragano efendiye yükletilmek istendiğini, halbuki, en büyük kabahatin Hakkı efendi de bulunduğunu söylemiştir. Bunun için hayli misaller getiren Kenan Ömer Bey, Alber Taragano efendinin projektörleri söndürmediği ileri sürüldüğünü, halbuki otomobilin projektörleri göz kamaştıracak derece olmadığı, bunun ehli vukuf marifetile muayene edilmesini istiyerek istida verdiğ halde iddia makamının lüzum göstermediğin söylemştir.

Müddeiumuminin sözleri

Bunun üzerine iddia makamını işgal eden Kâşif Bey ayağa kalkarak:

Kazayı müteakip Taragano efendinin kaçmış olduğunu, uzun birtahkikattan sonra hususî otomobilin Taragano efendiye ait olduğu anlaşıldığını, bu esnada Taragano efendinin otomobilin çarpık olan çamurluğunu tamir ettirerek boyatmış bulunduğunu, projektörün muayenesi için verilen istidanın kanunî kıymeti mevcut olmakla beraber, projektörün değiştirilmiş olması ihtimali de göz önünde tutulabileceği için bundan sarfı nazar edildiğini söylemiş ve vakayı müteakp otomobilini, boyatan suçu üzerinden atmak istiyen kimsenin, projektörü de değiştirebileceğini sözlerine ilâve etmiştir.

Kenan Ömer bey, müdafaasına devam ederek, otomobilin direksiyonunu idare eden birinin, iradesine hakim olması ve kazayı hisseden Hakkı Efendinin durması icap ettiğini, çarpışmadan sonra dahi durabilirken durmayıp muhtelif ağaçlara çarpması, iktidarsızlığının eseri bulunduğunu söyliyerek müekkilinin beraetini istemiştir.

Heyeti hâkime, kararın bildirilmesi için muhakemeyi ayın 25 ine bırakmıştır. İdda makamı tarafından istenen ceza iki seneden sekiz seneye kadar hapis cezasıdır.

Gene bir kaza!

Bir çocuk tramvay altında ezildi

Dün akşam Beyazıtta gene feci bir tramvay kazası olmuştur. Gedikpaşada oturan 12 yaşında Riçvan isminde bir ermeni çocuğu Beyazıttan geçen ve Sirkeciye gitmekte olan Edirnekapı tramvayına atlamak istemiş, fakat tutunamıyarak iki araba arasına düşmüştür. Hâdiseyi görenler tramvayı durdurmak için haykırmışlar fakat çocuk tekerlek altında altı metre sürüklenmiş, muhtelif yerlerinden ezilmiştir. Riçvan tedavi edilmek üzere Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

Sovyet elçisi

Sovyet Rusyanın yeni Türkiye elçisi M. Karakan yarınki ekspres le şehrimize gelmiş bulunacaktır.

M. Karafan itimatnamesini vermek üzere buradan Ankaraya gidecektir.

Kısa Şehir Haber

§ PROFESÖR MALŞ — sitede ıslahat neitcelerini tetk üzere Profesör Malşın Türki leceği haberinin doğru olmad karadan bildirilmektedir.

§ YERLI SÜT TOZU — bir süt tozu fabrikasının çalış laması münasebetiyle süt toz len kontenjan kaldırılmıştır. memleketin senevî ihtiyacı yüz bin kilo süt tozunun bir lini temin edecek kabiliyette

§ KISIRLAŞTIRMA ME SI — Akıl hıfzıssıhhası cemi gresi yakında toplanacak, azı vat Zekâi Bey delileri azaltma rı akıllıların kısırlaştırılması da hazırladığı raporu kongre recektir.

§ ÇOCUKLARI KURTA Belediyenin kimsesiz çocukla ma yurdunun genişletilmesi iç şehir bütçesine tahsisat konul şünülmektedir.

Yurt şimdiki kadrosiyle an mış çocuğa bakabilmektedir. fakirlere mahsus bir kısım da sı düşünülenler arasındadır.

§ BERBERLERİN IMTİH Berberlerin imtihanı devam et dir. Şimdiye kadar bin beş yüz berber imtihan edilmiş, bir diploma verilmiştir. İmtihana yenlerden para cezası alınacak

§ SÜVARİ ZABİTLERİ Viyanada yapılan beynelmilel s sabakalara Türkiye namına işti den ve güzel dereceler kazana ri zabitlerimiz şehrimize dönm dir.

§ GELEN MUHACİRLER hafta içinde çoğu Romanyadan üzere dört binden fazla muha miş; bir kısmı Çorluda iskân e tir.

§ KADIKÖY SU ŞİRKETİ ŞİKÂYET — Kadıköy ve hav deki Su şirketi abonelerî nam kişi, Nafia şirketler baş müfet rahim Beye, şirket tarafından b lıklara maruz bırakıldıkları yo kâyette bulunmuştur.

Başmüfettişlik meseleyi eh le tetkik etmiş ve abone aleyh pılan her türlü yanlışlığın düz sini şirkete bildirmiştir.

§ LONDRA FİZİK KONFE SI — Bir Teşrinievvelde Lo toplanan Fizik konferansına m ketimiz namına giden mühendi tebi profesörlerinden Salih Mur şehrimize dönmüştür. Salih Mu konferans hakkında şu izahat mektedir:

" — Beynelmilel fizik kon İngilterenin ilim akademisi ol yal Society ile İngiltere fizik ti tarafından tertip edilmiş bu yette ilk mühim konferanstır.

Her üç mevzu üzerinde ciddi ni tetkikler ortaya konulmuştu dam Curie'nin kızı olan Madam ile kocasının sun'i radioactif m hakkındaki tezleri ile Rord Ru un nezareti altında Cambridge sitesi lâboratuvarında yapılan mühim keşifler büyük alâka u mıştır."

§ SAHTE SARIKLI AD Beykozda Gaziyunus sokağında numaralı evde oturan Beykoz a bı fabrikası amelesinden Hakkı dinin oğlu Suat Efendi saat 2 larında Beykoz caddesinde sar cübbe ile dolaşırken görülerek p rafından yakalanmıştır.

Cübbenin cebinde de büyük şe rakı bulunmuştur. Suat Efen lerine Beykoz imamı İbrahim F nin misafir geldiğini ve şaka ol ye de cübbesiyle kavuğunu s sokağa çıktığını söylemiştir. dün Adliyeye verilmiştir.

§ İMTİYAZLI ŞİRKETL GÖRÜŞME — İmtiyazlı şirk yapılacak müzakerelere ayın 2 Ankarada başlanacaktır. Tram elektrik şirketleri murahhasları günlerde Ankaraya gideceklerdi

Nafia Vekâletiyle şirketler da başlıyacak olan müzaker şehrimiz Nafia şirket ve müess komiseri Civanşir Bey de bulun tır.

TEFRİKA No: 59

YAZAN: İSHAK FERDİ

İravun, oğlunun ölümünden müteesir değildi. Fakat dostunu görünce...

rtık ılık (Nil) kıyılarında Iran cengâverlerinin coşgun atları kişniyordu. Ayakları kuma gömülen deve katarlarına tesadüf ediyordu.

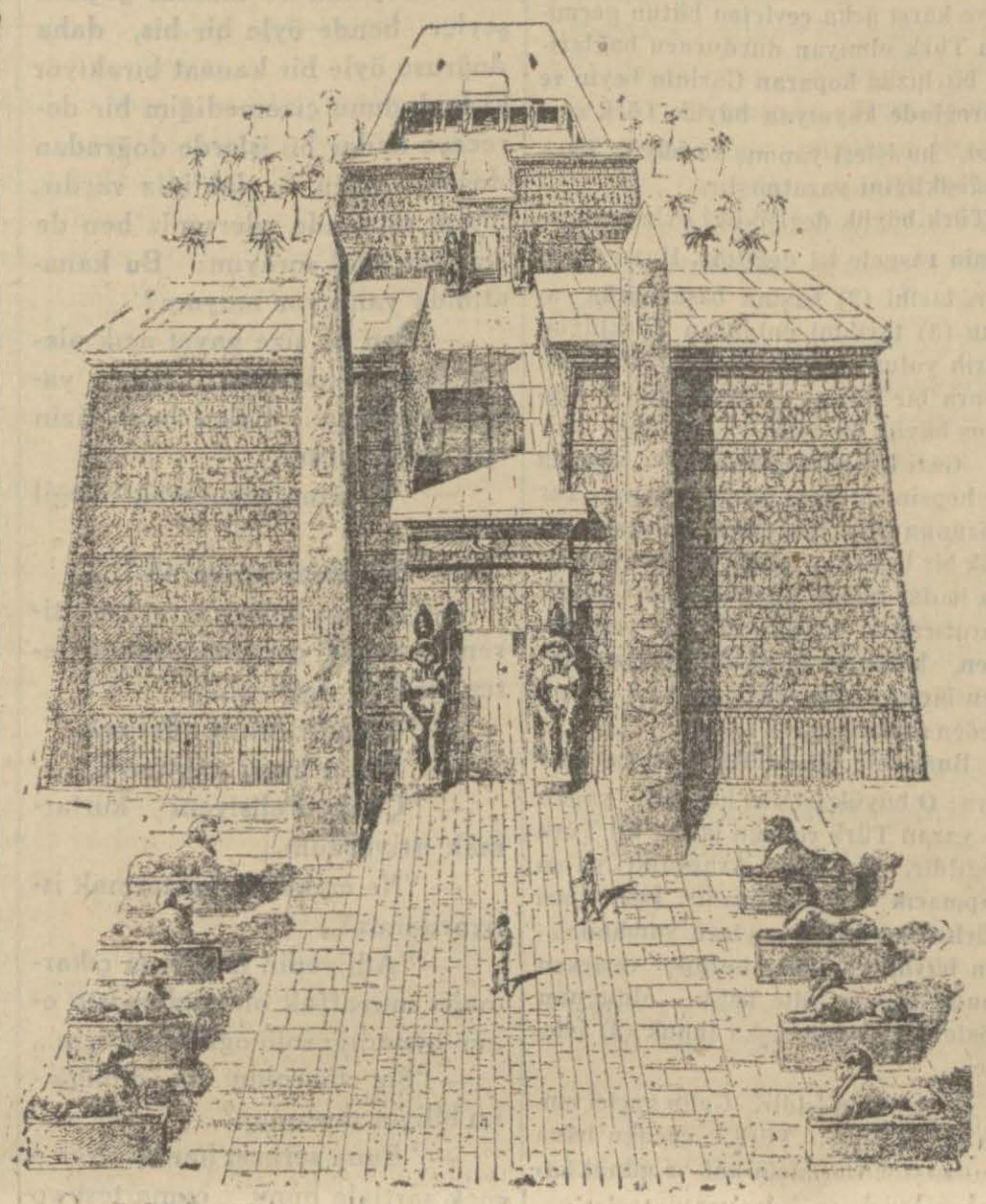

Iran orduları etrafı sarınca, salk, (Manfis) mabedine giderek sabahlara kadar mabutlara yalvarmaktan usanmıstı...

Bu sırada İranlilerin Mısırı isti- etmelerine bir tesadüf de yar- n etmişti. (Amazis) in maiye- de buluunan Yunanlı ceneral - (Fanez) isminde bir ku - ndan, hükümdarın manasız ve ammül edilmez tahakkümlerin n kurtulmak için, Mısırdan fi- r ederek İrana iltica etmişti.

(Fanez) Mısır havalisini çok bilen, irade ve azim sahibi bir mandandı. Zaten İran hüküm- rının en büyük endişesi de çöl- en geçmek değil, çölü geçerken adüf edeceği susuzluktu.

(Kiros) orduya nasıl ve nere - n su tedarik edecekti?

İşte (Fanez) İrana gelir gel - ez her şeyden evel bu müşkülü lletmişti. Hükümdara:

— Çöldeki gizli suların hepsi - n yerlerini biliyorum. Bana iti - at ediniz ve ordunuzu hemen yo çıkarınız. Ben ordunun önün- gideceğim ve muhariplerinize ldeki gizli suları birer birer gös- receğim.

Demişti.

(Fanez) in teminatı üzerine ola çıkan İran ordusu muvaffa - yetle çölü geçerek Mısıra gelmiş e (Pelozium) önünde karargâh rmuştu. Yolda susuzluktan sı- tı çekmemişlerdi.

Hükümdarın bütün emeli Mısır ravunu (Amazis) ile karşı kar- ya gelmekti. Fakat, ne yazık Amazis, İran ordusunun (Pe - zium) a geldiğini haber aldığı n ölmüştü.

(Amazis) in ölümünden sonra, rine oğlu üçüncü (Pesamtik) çmişti.

Mısır orduları çok dağılmış ve kerin maneviyatı bozulmuştu. lk mabutlara fevkalâde itimat ikleri halde şimdi onlardan da imdat etmiyorlardı. İran ordu- r etrafta işgal ettiği küçük şe - lerin mabutlarını yıkıyor ve rliler bunu göreek, mabutlaın kût etmelerine hayret ediyorlar- İran ordusunun bu muzafferi - ti üzerine Mısırın bütün mütte - leri (Amazis) den ayrılarak İ- n hükûmetiyle ittifak etmişler- Artık Mısırı istilâ etmek isti - n kavimler yalnız Dicle ve Fırat vamı değil, Sent nehrinden nakkale boğazına kadar olan hayı işgal edon Asya milletleriy- Çöl tehlikesi de bu suretle ber- raf edilmişti. Bütün gizli sular ndi İranlıların eline geçmiş bu- nuyordu.

Ahali her tarafta ecnebiler gö- yor, Milliyet hissinin birdenbire evşemesi, Mısırı inkıraza doğru rüklüyordu.

İran ordusu Mısır topraklarını gal ediyordu.

Mısır Firavununun maiyetin - de bulunan Yunanlı muhafızlar, (Fanez) den intikam almak için, Mısırda kalmış olan oğullarını keserek, kanlarını şarapla dolu kadehlere koyup içiyorlardı.

(Fanez) ırktaşlarının yaptığı bu cinayetlerden çok müteessirdi. Fakat onları yakalayıp cezalandıramıyordu.

Firavunun hizmetinde ücretle müstahdem bulunan bu adamlar işi azıştırmışlardı. Mısır hükümdarını da kendilerine uydurarak:

— Mabutlar sizi himaye edecek, diyorlardı, siz merak etmeyin! Düşman içimize kadar girdikten sonra mabutların gazabına uğrayıp telef olacaklardır. Bu mukaddes saati idrak edinciye kadar mütemadiyen şarap içiniz ve etrafta olup bitenleri görmeden kendinizden geçiniz!

(Pesamtik) kendisini kaybederek (Menfis) şehrine çekilmişti. Burada da halk bütün mabutlarda sabahlara kadar mabutlara yalvarmaktan usanmıştı.

İran hükümdarı, (Pesamtik) in teslimi için (Menfis) e elçiler göndermişti.

Firavun bu elçileri keserek başlarını İran hükümdarına gönderince, artık şehrin muhasara çenberi kurulmuş ve Firavun dört taraftan sıkıştırılmağa başlanmıştı.

(Menfis) şehri beş günden fazla mukavemet edememişti. Bir sabah şehirden içeriye giren İran ordusu evvela; (Firavun)u, sonra iki oğlunu esir almıştı.

İran hükümdarı Kiros, bir gün esir Firavunun metanetini anlamak için, idama giden bütün esirleri gözünün önünden geçirmiş ve esirler arasına iki oğlunu da atmıştı.

(Pesamtk) tribünden esirleri seyrederken, kendi oğullarını da gördü:

— Mağlûp oldular... Elbette ölecekler.

Diyerek metanetini muhafaza etti ve gözünden bir damla yaş bile akmadı.

İran hükümdarı, Firavunun metanetine hayran olmuştu. Halbuki galip hükümdar, mağlûp Firavunun oğullarını öldürtmek niyetinde değildi. Muhafızlar onları ileriden çevirmişlerdi.

Biraz sonra, Firavun, ayni kafile içinde giden ihtiyar bir dostunu görmüştü. Firavunun bu samimî dostu bir dilenci kıyafetinde idi, ayakları sırtı çıplaktı. (Pesamtik) bunu görünce çocuk gibi ağlamağa başlamıştı.

İran hükümdarı hayretini gizliyememişti. Ölüme giden oğulları için bir damla göz yaşı dökmiyen Firavun, ihtiyar bir dostu için neden ağlıyordu?

İran hükümdarı bu teessürün sebebini sorunca (Pesamtik) şu cevabı vermişti:

"— Benim felâketlerim o derece büyüktür ki buna ağlamak esasen manasız ve fazladır. Fakat, dostumun felâketi böyle değildir. Bir insan ihtiyarlığında refah ve saadetten böyle birdenbire esaret ve sefalete düşerse, böyle bir kimse için daima ağlanır!,,

İran hükümdarı, Firavunun sözüne hak vermiş ve ihtiyarı ölüm cezasından kurtarmıştı.

O günden itibaren Mısır medeniyeti ve Mısır hükûmeti bütün ihtişam ve debdebesiyle tarihe karışmıştı. Şimdi ılık (Nil) kıyılarında İran cengâverlerinin coşkun atları gisnivor ve ayakları kum üstünde pelteleşerek yürüyen deve katarlarına tesadüm edilmiyordu.

Dârânın yeni gönderdiği (Taspa) nın kumandasındaki İran ordusu (Menfis) şehrine girerken güneş yeni doğmuştu.

(Devamı var)

VAKIT ın Tefrikası: 82

Ölüme Susayan Gönül

Yazan : Selâmi İzzet

Cavitle Celil sessiz ağlıyorlardı. Artık yapılacak hiç bir şey kalmamıştı. Şahendenin ağzından bir nefes daha çıktı:

— Beni unutmayın...

Vücudu gerildi, ürperdi, hopladı. Gözleri kaydı, dudakları sarktı.. Bir daha kımıldadı.

Şahende, elinde Celinin getirdiği dağ çiçekleriyle ölmüştü.

Üç gün sonra, Celil ile Cavit, Şahendenin öldüğü odada başbaşa vermişler oturuyorlardı.

İkisinin de yüreğinde ayni acı vardı.

Cavit hayatta bir kere daha yapayalnız, kimsesiz kalmıştı..

Eğer aziz ölünün hatırası henüz kalbinde canlı olmasaydı, kaderin bu haksızlığına lânet edecekti. Bütün bu felâketlere sebep olan adamı düşünüp dişlerini gıcırdattı.. Bitkin, perişan bir halde, boyunu bükük ağlıyan Celile baktı.

Bundan sonra bu çocukluk arkadaşının saadeti için uğraşacak, onun mesut olmasına çalışacaktı. Bu Şahendenin vasiyeti idi.

Cavit kalktı. Bir kâğıt kalem aldı, bir mektup yazdı, sonra mektubu Celile uzattı:

— Oku.

Celil mektuba göz atınca sarardı, kekeledi:

— Buna ne lüzum var?

— Var.

— Hayır... İstemiyorum..

— Feyyaz Beyin karısına karının öldüğünü haber vermek istemiyor musun?

Celil sarardı, sendeledi:

— Rica ederim Cavit.. Eğer bilsen...

— Anlamıyorum Celil, Rıdvan Beyle senin dostun değil mi?

— Evet... Ama...

— Onlara yazıp karının öldüğünü bildirmek seni neden bu kadar heyecanlandırıyor?

— Cavit.. Öteki?

— Ha, bir zaman Rıdvan Beyin kızı ile evlenmek istemişsin... O zamandan bu zamana kadar öyle değişiklikler oldu ki... Çoktandır unuttuğun bir hatırayı canlandırmak, ölenin hatırasına merhametsizlik etmek değildir.

Celil kendini bir koltuğa attı:

— Beni muazzep ediyorsun Cavit.

— Peki peki, üzülme bundan bahsetmiyeceğim.. Ne yapmak fikrindesin?

— Bilmem.. Benim aklım Şahendede... Ben yalnız onu düşünürken sen bana neler soruyorsun.

— Hakkın var, bugün seni sorguya çekmenin sırası değil. Fakat ne yapayım, ki lâzım. Ben yarın İstanbula gidiyorum, işlerim var.

— Bir daha gelmiyecek misin?

— Zannetmem.. Bunun için senin fikrini öğrenmek istiyorum. Sen burada kalacak mısın? Ben senin Şişlideki apartmana yerleşebilir miyim?

— Elbette. Herhalde ben daha bir müddet burada kalacağım. Şahendenin mezarından kolay kolay ayrılamıyacağım. Sen evinmiş gibi Şişlide oturabilirsin.

— Teşekkür ederim. Ben sokağa gidiyorum. Akşama görüşürüz.

Cavit çıktı.. Bir kahvede oturup Rıdvan Beyin karısına mektup yazdı, postaya attı.

Ertesi gün de Ankaradan İstanbula hareket etti.

* * *

Cavit İstanbula gelirken Celilin apartmanına yerleşirken sarih bir plânı yoktu. Maamafih iki maksatla İstanbula gelmişti.

Bir kere Celilin yalnız kalmağa, kendi kendini dinlemeğe, teselli bulmağa, sükûn bulmağa ihtiyacı vardır. Onu yalnız bırakmak iyi olacaktı.

Sonra, hemen derhal, vakit kaybetmeden Feyyaz hakkında malûmat toplıyacak, Şahendenin vasiyetini yerine getirecekti. Şahende ona, son nefesi verirken:

— Unutma! demişti.

Hayır, unutmamıştı, unutmıyacaktı. Yalnız, yapacağını kestirememişti. Bir plân çizememişti.

Herhalde en iyi çare, ya bilâvasıta veya vasıta bulup Feyyazla münasebet tesis etmekti.

Fakat nasıl?.. Ne bahane ile?.. Bunun için hangi fırsatı kullıyacaktı. Ona karşı, onun gibi bir adama karşı da fevkalâde ihtiyatlı davranmak şarttı..

Bir gün, avuçlarını alnına dayamış bunları düşünürken kapı çalındı.

Cavit doğruldu:

— Allah Allam?.. Kimse olmıyan eve misafir geliyor?

Kapıyı açtı.

Bir ihtiyar gördü. Gelen sordu:

— Celil Beyin evi?

—Burası..

— Celil Beyle mi müşerref oluyorum?

— Affedersiniz, ben kiminle müşerref oluyorum?

— Doktor Cemil.

— Tanımıyorum.

Birdenbire aklına başka bir şey geldi. Belki de bu doktor Şahendeye bakan doktordu.

— Buyurunuz, giriniz.

Salonda karşılıklı oturdular, Cavit:

— Demek felâket haberini aldınız? dedi.

— Evet.. Buraya gelişimi mazur görünüz. Sizin hanımızına hürmetkârım.. Fakat bir zamanlar sizin de hürmetkâr olduğunuz bir ailenin ayni felâkete uğrıyacağından korkuyorum da..

Cavit, ziyaretçinin kendisinin Celil sanmaması için kendini takdim edecekti. Fakat birdenbire vazgecti.

Sadece başını eğdi ve sustu.

(Devamı var)

HİKÂYE

Yahudi

Çeviren Selâmi izzet — Yazan : Ivan Turgönef

Dünkü sayımızdan devam

Onu teskine çalıştım. Okşadım, göz yaşlarını sildim. Dün akşamki gibi mukavemet etmiyor, fakat sorduklarıma cevap vermiyor, hep ağlıyordı. Nihayet müteessir olmağa başladım. Kalktım, dışarıya çıktım. Yahudi ile karşılaştım.

— Al dedim, işte vadettiğim parayı veriyorum. Sarap olup git. Yahudi içeri girdi. Kız ona sarıldı, sustu.

— Güle güle Sara, dedim, gidebilirsin, başka sefere görüşürüz.

Hirşil selâm verdi. Sara elimi tuttu, öptü. Ben başımı çevirdim.

Beş altı gün yahudi cenapları görünmedi.. Ben uyku uyuyamıyorum. Kızın kara gözleri gözlerimin önünden gitmiyordu..

Birgün, bir müfreze askerle, bir araştırma yapıyordum. Askerler evleri ararlarken atla sokakta durmuştum. Biri bacağımdan tuttu.

— Vay, sen misin Sara?

Sapsarıydı. Heyecanlıydı:

— Bizi kurtarınız, askerler bizi dövüyorlar.

Beni tanıdı, kızardı..

— Burada mı oturuyorsun?

— Evet.

—Nerede?

Sara bana harap bir ev gösterdi. Atımı mahmuzladım. Evin avlusuna girdim. Saçı başı darmadağınık ihtiyar bir yahudi, başçavuşun elinden bir domuz yavrusunu almağa çalışıyordu. Bıraktırdım. Askerlere yahudiden bir şey almamalarını emrettim. Saraya sordum:

— Benden memnun musun?

Gülümsiyerek baktı:

— Nerelerdesin?

Önüne baktı.

— Yarın gelirim.

— Hayır sabahleyin.

— Dikkat et, yalan söyleme.

— Yalan söylemiyorum, geleceğim.

Ertesi sabah erkenden kalktım. Sabah fevkalâde güzeldi. Yürüdüm. Yeşillik bir tepeye çıktım. Oturdum.. Birdenbire yüz adım ötelerde birini gördüm. Bu Hirşeldi.. Etrafına endişe ile bakınıyor, koşarak ilerliyor, durup gene bakıyordu. Bir aralık haykırdı.. Yere yüzü koyun yattı. Göğsünden bir tomar kâğıt çıkardı.. Bir şeyler yazdı.. Hem yazıyor, hem de başını kaldırıp etrafı kolluyordu. Yazısını bitirdi. Kundurasını çıkardı. Kâğıdı içine koydu. Kalkmağa vakit bulamadı. Yanına başçavuşla muavini geldiler.. Başçavuş elini yahudinin omuzuna koydu. Yahudi haykırdı... Konuştuklarını işitmiyordum, fakat yahudinin yalvardığını anlıyordum. Bir aralık cebinden para çıkardı, başçavuşa verdi. Başçavuş parayı aldı, fakat gene yahudiyi sürükleğe başladı. Yahudi kaçtı. Başçavuş koşup yakaladı, omuzladı, karargâha doğru yürümeğe başladı. Kalktım, önlerini önledim.

Başçavuş:

— Size bir casus getiriyorum, dedi.

Yahudinin gözleri yerinden uğramıştı. Sordum:

— Ne yaptı?

— Pabucunu çıkarınız görürsünüz.

Çıkardım. Kâğıt düştü. Bu kâğıtta karargâhın plânı, yeni kazılan sperlerin yerleri vardı... Bir takım da İbranice yazılar yazılmıştı. Yahudi gözlerini açtı. Beni görünce ayaklarıma kapandı. Kâğıdı gösterdim:

— Bu nedir?

— Hiç.. Şey.. Öyle bir şey işte..

— Bizi mi gözlüyordun, bizi mi tarassut ediyordun?

Anlamıyormuş gibi yüzüme bakıyordu:

— Sen casussun.

— Katiyen!.. Ben casus değilim. Hazırım, hemen para verebilirim.. .

Gözleri gene kapandı..

Ben evvelâ yahudiyi kurtaracak, sonra başçavuşun ağzını kapatacaktım. Fakat yalnız değildik. Etrafımızı askerler sarmıştı.

— Jenerale götürünüz, dedim.

Yahudi yalvardı:

— Ben günahsızım... Söyleyiniz beni bıraksınlar..

Arkamı döndüm, uzaklaştım. Jeneralin çadırına girdiler. Meseleyi anlattım. fakat casus sözünü ağzımdan kaçırmadım. İşi ehemmiyetsiz gösterdim. Jeneral kaşlarını çattı:

— Sen daha beceriksizsin.. Bu mesele çok mühim, ama çok mühim... Nerede o herif?

Yahudiyi getirdiler. eneral sordu:

— Nerede üstünde bulunan plân?

Kâğıdı verdim. Baktı.

— Tuhaf şey dedi, bu adamı kim yakaladı?

Başçavuş atıldı:

— Ben yakaladım.

— Âlâ, aferin sana...

Yahudiye döndü:

— Sen ne diyeceksin?

— Ben... Günahsızım... Zabitinize sorunuz.. Ben namuslu bir adamım..

— Lâfı bırak, bu işi nasıl yaptın?

— Benim günahım yok.

— Cürmü meşhut halinde yakalandın. Sözüne inanmak güç. Bir plân çiziyor, düşman tarafından gönderilmiş bir casussun.

— Hayır, ben değilim. Bu plânı ben çizmedim.

Jeneral başçavuşa baktı..

— Yalan söylüyor jeneralim.. Zabitimiz bu kâğıdı kundurasının içinden eliyle aldı.

Jeneral bana baktı:

— Evet, dedim.

Jeneral yahudiye döndü:

— Şüphe kalmadı, sen casussun!

— Hayır ben değilim.... Ben değilim.. .

— Düşmana daha başka malûmat verdin mi?

—Hayır,hayır, hayır..

— Sen bizi aldatamazsın, sen casussun!..

—Devamı ve sonu yarınki sayımızda

GÖZ DİLİMİZLE:

Çok gücüme gitti

Büyük Gazi yeni bir Türkiye yarattı. Her yerde, sırası düştükçe yazdım ve haykırdım ki Gazi Türkiyesini Türkiye Cümhuriyeti yok olan Osmanlı imparatorluğunun ne bir artekidir ne onun bir sürenidir. (1) Türk budunu, başa, en başa büyük öndür. Geçerek bu yepyeni, dipdiri Türk varlığını yaratmıştır.

Bunun için, Türkü yerinde saydıran, her yeniliğe, iyi ve yararlı her şeye karşı arka çevirten bütün geçmişin Türk olmıyan durdurucu bağlarını bir hızda koparan Gazinin beyin ve yüreğinde kaynıyan büyük Türk sevgisi, bu işleri yapmış ve büyük Türk değişikliğini yaratmıştır.

Türk büyük değişikliği öyle rast gelenin rasgele işi değildir. Hayır, bunlar, tarihi (2) baştan başa bütün acun (3) tarihini dolduran Türklüğün tarih yolunda binlerce yıl durarak, sonra bir hızda atılmasından doğmuş büyük bir iştir.

Gazi büyük değişikliğin başında ve hepsinden önce dil işi gelir. Yer yüzünün dört çevresine ok salmış büyük bir budunun içinde sayısı olmıyan bu kadar büyük düşünücüler, büyük yaratıcılar, büyük yazıcılar yetişmiş iken, bunların bıraktıkları ölmezlerden birisi bugün Türk usta işi olarak neden anılmıyor?

Bunu hiç düşündüğümüz var mı? Zira: O büyük işlerin hepsini yapan ve yazan Türk çocuğu iken, dil Türk değildir. Ya salt Arapçadır, ya şu yapmacık Osmanlıcadır. İşte Gazi Türke hep başka soylara yamandırılan büyük varlığını bulup verirken bunun başının dile bağlı olduğunu gösterdi. Artık başka tanuk (4) istemez.

Dil işi inan işidir. Gelip geçici moda işi değildir. Türk çocuğu buna inanmıştır. Geçmişin kof ve gönül karartan, patırdılı gürültülü lâflarına kulakları alışmış olanların dil büyük değişikliğiyle bağlantısı yoktur. Bu karma karışık ölü dilde bir tat bulunduğunu söyliyerek onun durmadan dirileceğini umanlar, istedikleri kadar gökten tatlı yağmasını bekliyebilirler.

Bunun için de Türk dili, Türk yazısiyle beraber yürür. Biz kocalmışların, yeni yazı ile olan bağlantımız, yeni yetişen çocuklarımızınkine benzer mi? Bizimle şimdi ilk okumadan üniversite sıralarında çalışanlara kadar olan on beş yıllık, Türk gelecek günlerini dolduracakların artık eski yazı ile bir tanışıklıkları yoktur. Zira: Dil ve yazı değişikliği pek sıkı bir şey olur, iş bu ki dil işi gibi yazı işi de her gün biraz daha çokça yayılıp derinleşiyor.

Dün, bir yerde dört beş genç gördüm. Ellerinde taş basması bir şey okuyorlardı. Baktım. Eski yazı ile yeni basılmış taş basması yirmi forma kadar vardı.

Bunların okudukları, üniversite ordinaryüsünün söylediğini tutan notlar idi. Ancak bu notlar yepyeni taş basmasiyle ve eski yazılarla basılmıştı.

Ben ister ve umarım ki, bu üniversiteli gençler bizim gibi olmasın, eski yazının bir bir özüğünü (5) bile tanımasın!

Geçmişe mihlanmış bir çoklarımız bu yazı işini beceremeyiz, ya kötü alışkanlığımızdan, veya tenbelliğimizden üşenerek çalışmayız. Üniversiteli gençler böyle midir? Bu notları (Valde hanında) mı basıyorlar, yoksa bir türlü Türkleştirilemiyen şu (Babıâli) yokuşundaki Türk olmıyanların işi midir? Daha kötüsü var! Geçen yıl büyük budun kurultayının yaptığı en gerekli yasaların makine basması, eski yazılı olanlarını da o gün görmiyeyim mi? Dedim ki bugün benim için, yüreğimi çok üzen bir gündür ve inanınız ki çok gücüme gitti.

Edirne mebusu Şeref

1 — Süren: Mabat,

2 — Tarih sözü saltTürkçedir. Arapların Türkten aldıkları, Araplaştırdıkları sözlerdendir.

3 — Eksiksiz (Dünya, cihan) demektir.

4 — Tanuk, şahit demektir. Sanuk, maznun demek olduğu gibi Anadoluda (İşi tanukladım, tanuğum var)derler.

5 — Üzük eksiksiz (Harf)) demektir.

Arsen Lüpen'in Sergüzeşteri

Kanlı İntikam

Arsen Lüpen, oğlunun düşmanın

Yazan: Maurice Le

—48—

— Pek âlâ, anlatayım: Bu maceranın bütün neticeleri, verdiğim talimatın sureti inkişafı, Tomas Le Buk tarafından vaki olan bütün beyanat ve meskût geçilen şeyler bende öyle bir his, daha doğrusu öyle bir kanaat bırakıyor ki hududunu çizemediğim bir dereceye kadar bu işlerde doğrudan doğruya sizin de dahliniz vardır. Şimdi müsaade ederseniz ben de size bir sual sorayım: Bu kanaatimde yanılıyor muyum?

— Ben de size gayet açık olarak cevap veriyorum: Hayır, yanılmıyorsunuz. Fakat ben sizin için çalışıyorum.

— "Yolumu şaşırtarak değil mi?,,

— "Bir misal söyleyiniz?,,

— "Tomas le Buk'u tevkif ettiren ve verdiği cevapları ona söyleten sizsiniz değil mi?,,

— "Öyledir, itiraf ederim.,,

— "Niçin bunu yaptınız?,,

— "Çünkü Felisiyeni kurtarmak istiyordum.,,

— "Ne maksatla kurtarmak istiyordunuz?,,

— "Adliyenin meydana çıkarmağa muvaffak olamadığı işte onun oynadığı rolü öğrenmek için.,,

— "Siz bu rolün ne olduğunu biliyor musunuz?,,

— "Bana serbest hareket vermek şartiyle bunu cumartesi ve yahut pazar günü öğreneceğim.,,

— "Siz benim kararlarım hilâfında müdahalelerde bulunmak ta devam ettikçe bu müsaadeyi veremiyeceğim.,,

— "Başka bir misal daha gösterebilir misiniz?,,

— "Dünkü vaka da bir misaldir.,,

— "Hangisi?,,

— "Tarafınızdan hasta bakıcı olarak kliniğe yerleştirilen ve Simon Loriyanı tedavi etmiş olan matmazel Fostinin Simon Loriyanın metresi olduğunu zannettirecek emarelerimiz vardır. Bu doğru mu?,,

— "Evet doğrudur.,,

— "Onun için gündüz komiser Guso kızı isticvap etmek üzere kliniğe gitmişti. Fakat kız kaçırılmıştı. Öğleyin kıza Mösyö d' Averni telefon etmişti. Bunun üzerine Guso kızın oturduğu pansiyona koşmuştu. Kız orada da yoktu. On iki buçukta kız yolda bir otomobile binmişti. Bu otomobil her halde sizindi, değil mi?,,

— "Evet benim otomobilimdi.,,

Bu esnada odanın kapısı vuruldu. Hakimin "Giriniz!,, emri üzerine kuvvetli bir Herkül vücudüne malik olan genç bir adam içeri girdi.

—"Beni mi çağırdınız, hakim efendi?,,

— "Evet, sizden bir şey öğrenmek istiyorum. Evvelâ size bu zatı takdim edeyim: Zabıtai adliye komiseri Moleon. Siz komiser Moleonu, tanıyorsunuz değil mi yö d'Averni?,,

— "Yalnız ismen tanı Komiser Meleon müdafaa raları işinde meşhur Arsen nin hararetli hasımlarından

— "Ya siz Mösyö Mole de Mösyö d' Averniyi tanıyo sunuz?,,

Moleon sesini çıkarmı Fakat gözlerini Rauldan yordu. Sonra durduğu yerd nerek bağırmağa başladı:

— "Elbette.. Elbette, nas mam. Bu zat...,,

Hakim burada onun kesti, kolundan tuttu ve bir ra çekti. İkisi de bir iki kadar hararetli hararetli ko lar. Ondan sonra Mösyö Ru ona kapıyı açarak dedi ki:

— "Orada, sofada bekle Size refakat etmek için bir kadaş da çağırınız. Her söylediğim meselenin meskû masını isterim. Sakın ağzını bir kelime bile çıkmasın, anlı nız ya?,,

Hakim bunu söyledikten döndü ve odada dolaşmağa dı. Yürürken kısa bacaklarını tünden dışarıya doğru fırlıyan nı göbek atıyordu. Raul ona karak kendi kendine diyordu

— "İşte korktuğum çıktı. olduğum anlaşıldı. Hakim Lüpeni, hapse tıkabilirse kim ne kadar memnun olacak. büyük zafer! Fakat bunu üze almağa cesaret edebilecek mi Bütün mesele burada. Şayet rekete geçer ve bir tevkif mü keresinin üzerine imzasını ko sa, kimse onu bundan menedeme Dünyada hiç bir kimse!,,

M. Ruselen sert bir hareke yerine oturdu. Kâğıt bıçağı masanın üzerine şiddetle vurdu büyük bir heyecan içinde oldu nu meydana koyan boğuk bir se dedi ki:

— "Bir mukabele olmak üze siz ne teklif ediyorsunuz?,,

— "Neye mukabele olmak üz re?,,

— "Rica ederim boş lâflar vakit geçirmiyelim. Mevzuu bah solan şeyin ne olduğunu pek biliyorsunuz ya?,,

Raul bu mukabelenin ne olduğunu ve pazarlığı neden ibaret bulunduğunu filhakika biliyordu. nun için Mösyö Ruselen suvalini tekrar ettiği zaman samimi bir vırla şu cevabı verdi:

— "Ne teklif ettiğimi mi sorsunuz? Basamakları tutan direği keserek Elizabet Gaverel ölümüne sebep olanın veya onların isimleriyle Simon Lariyanı ran, daha doğrusu öldürenin mini.,,

— "İşte kalem kâğıt. Bu isimleri yazınız.,,

— "Üç gün sonra.,,

— "Neden bu mühleti talep diyorsunuç?,,

— "Çünkü o müdet zarfında vukua gelecek olan bir hadise isimleri bana öğretecektir.,,

(Devamı var)

Nafıa Vekâletininizinden

Meşrutiyetin ilânından önce şirketler nezdinde devlet komiseri ne demekti?

Meşrutiyetin ilânından bir kaç yıl evvel, bir yerde, şöyle bir bahis geçiyordu:

— Şirketler nezdinde devlet komiseri ne demektir

— O şirketleri devlet nezdinde koruyan memur.

— Bu komiserlerin aylığını kim verir?

— Bunların maaşlarını hükûmet şirketlerden alır, kendilerine verir. Lâkin komiserlerin bir de hususî maaşları vardır ki asıl ehemmiyetlisi odur; bunları şirketler verir.. İşte, böylelikle, (Kalû Belâ) danberi imtiyazlı şirketler, inhisar idareleri kontrolsüz kalmış ve Avrupa sermayedarları tanzimatı hayriyeden beri köylümüzün, şehirlimizin iliğini emmişlerdir.

Şirketleri murakabe etmemek kapitülâsyon icaplarından değildir. Lâkin kapitülâsyonların ruhuna muvafıktır: Ecnebi bankerler her türlü teftişin üstündedirler. Osmanlı mülkü Avrupa sermayedarlarının iktisadî kolonileriydi.

İmtiyazlı, imtiyazsız bütün anonim şirketleri birer göz bağcılıktır. İdare meclisi azaları, murakipler birer kukladır. Öyle azalar vardır ki şirketlerinin doğruca isimlerini, sermayelerinin miktarını bilmezler. Hiç bir vakit nizamname, şartnamelerini, mukavelelerini, tasdiklerine arzolunan evrakı, hesapları, hatta bulâsaları okumamışlardır. Bunlardan birine aza tayin olunan bir zata şirketin sermayesini sormuştum:

— Ben orada azayım. Hiç esrar verir miyim? Cevabını lûtfetli. Hesap mürakiplerine hesaplar, yalnız, umumî heyet toplanmadan bir saat evel arzolunur. Bunlar da gözleri bağlı o rakamları imza ederler. Ve ücretlerini peşin olarak alırlar. Bu bapta kendilerini isticvap etseniz bir kelime söylemezler. Bunlar bostan korkuluklarıdır.

Asrımızda kapitalist âleminin en kötü ciheti anonim şirketlerin idaresidir. Hele bizde Avrupalıların teşkil ettikleri bu kabil kumpanyalar (kolonial) bir fikirle hareketi kendilerine âdet edinmişlerdir.

Başlıca şirketlerin ardında bir ana şirket, bir (trust) veya bir (holding) var. Bütün kâr onlara gidiyor. Piyasadaki bir iki hisse senedi sahibinin iraptan hiç mahalli yoktur. Bunlara yüzde bir, iki, beş gibi bir kazanç kuponu ödenir. İşte o kadar. Lâkin holding bütün alış verişine nezaret eder. Ticarette yegâne vasıta onlardır. Bu ana şirketler ise habbeyi kubbe yaparlar. Meselâ bir milyon liralık bir makine gelecek. İlk akla gelen şey bunun münakasaya konmasıdır. Haşâ! Böyle olmaz. O makine ancak ana şirketten alınır.

Meclisi idareler, murakabe heyetleri, hattâ memuriyetlerin bir kısmı kelimenin tam manasiyle (arpalık) tır. Yağma Hasanın böreği, yağma Hasanın, Hüseyinin menfaati. Böylelikle, bu kabil müesseseler, uzun müddetten beri dünyayı dolandırmaktadırlar. Bütün bilânçolar müzevverdir ve uydurmadır. İflâs halindeki bir şirket yüzde on kâr bıraka bilir; en iyi giden bir iş de bir borsa manevrası kötü bir teşebbüs olmak üzere gösterilebilir. Şu şartlar altında yapılmış bilânçolara itimat caiz değildir.

İşte, hafif sosyalizm, devlet sosyalizmi, hattâ daha mutedil içtimaî meslekler erbabı mevcut cemiyetleri, bilhassa bu noktadan hırpalıyorlar ki bundan dolayı yerden göğe kadar haklarını teslim ederim.

Bizde ise, bu şirketler, meydanı sair yerlerden ziyade serbest bulmuşlardı. Şu yazım büsbütün nazaridir. İsim tasrih etmek istemem. Hiçbir şirketten bahsedecek değilim. Lâkin açıkça söyliyeyim ki bütün şirketler hastadır.

Bu hal, uzun müddettenberi devam edegeliyordu. Ticaret kanununun ahkâmı bile imal olunmuyordu. Hasılı, şirketler, bizde, görünmez karhalardı. Sosyal fikirlerin bu derece ilerilediği bir devirde sermaye, bizde, tıpkı Afrikadaki Congo veya Senegal müstamerelerinde, Hindistanda imiş gibi milyonlarca halkı boyunduruğu altında eziyordu. Bunlar mukaddes (Tabu) addediliyorlar, kendilerine dokunan olmuyordu.

Pek yakın zamana değin şirketler, sanki ikinci Abdülhamit devrinde yaşıyorlardı. Facia!

Sermaye bir zulüm âleti, bir istibdat, bir itisaf âleti oldu. Şu fıkramızda ne sosyalizmi müdafaa ediyoruz, ne de aksi fikirleri. Bütün söz sermayenin, muhtekirlerin, murabahacıların, haram yiyicilerin, sarrafların bangerlerin midir?

İşte, bu fikre, sosyalistler değil, pek mutedil âlimler, meselâ bir Charles Gide bile isyan ediyor.

Yirminci asır beşeriyeti Mısır ehramını kuran ve kırbaç altında çalışan köleler değildir.

Sermayenin, vakia, bu asırda, bu asrın faaliyetinde bir yeri var. Henüz mülga değildir. Lâkin hükûmetin de, halkın da, işçinin de, müşterinin de bir hakkı yok mudur?

Nafıa Vekili Ali B. ta tanzimatı hayriyedenberi kurcalanmıyan bu işe ehemmiyet verdi. Şirketlerin (Nafiaya merbut şirketler) akılları başlarına geldi. Kendilerinden belki ilk defadır gerçekten hesap soruldu. Şu vaka, tarihimizde başlıca bir hâdisedir. Zihniyetin değiştiğine bir âlâmettir. Bundan böyle bir kapitalist grup, memleketimzide, tasaltun edemez.

İçtimaî fikirlerin yükseldiği, sermayenin hakkı lâyik olan hadine indirilmeğe çalışıldığı, vatandaşa, sây ve amele de bir yer verildiği bir zamanda eski rejimin hâlâ 1924 te temadisi, frenkçe tabiriyle bir anachronisme teşkil ediyordu. Şu devirde meselâ (derebeyi) hakkına benzer bir hak tanılabilir mi? Mevzuatımızda bir çapan oğlunun yeri olur mu? Devletimiz cümhuriyet şeklini aldıktan sonra şirket istibdadına tahammül etmek akla gelmez.

Bazı şirketler ise bu nazariyelere değil, hattâ sadece namus esasına bile ittibaı lüzumsuz görmüşlerdir.

Gönülden temenni ederiz ki, Nafia Vekili Ali Beyin kurduğu bu sistemde devam edilsin ve yalnız inhisarlı ve imtiyazlı şirketler ve idareler değil, bütün amme şirketleri, yani (anonim) ler de murakabeye tabi tutulsun..

Meselâ bilânçolarını şirketler kendileri değil, İngilterede olduğu gibi, hükûmetçe mansup yeminli (patented) murakip ve muhasipler tanzim etsinler.

Ötekini, berikini kayırmak için ihdas edilen meclisi idare azalıkları ortadan kaldırılsın; hem sür'atle..

Hesap murakiblikleri bir maskaralık olmaktan çıksın..

Meşkûk alacaklar meşkûk alacak gibi gösterilsin. Vesaire...

Bu gibi murakabelerde diğer devletlerden geri kalamayız. Sermaye, bizde, ancak bu hadd dahilinde çalışabilir. Böyle çalışmazsa kalkar, gider.

Tekrar ediyorum: Nafia Vekili Ali Beyin açtığı bu çığırın bir devlet sistemi haline gelmesini, her türlü amme şirketlerine teşmilini candan, gönülden dilerim.

Celâl Nuri

MEMLEKET HABERLERİ

Akhisarda

Bir bağ damı yıkıldı

İki kadın öldü, iki kişi hastalandı

Akhisarda hazin bir kaza olmuştur. Kazanın kurbanları iki kadındır, Çınarlı mevkiinde sağır Mustafa isminde bir adam, karısı Zeliha ve kızı Hatiçe ile birlikte bağının damında oturmaktadır. Gece yağan yağmurların şiddetlendiği bir vakitte bağ damı birdenbire çökmüş, Zeliha ile Hatice hanımlar enkaz altında kalmşlardır.

Mustafa ağa ile diğer bir erkek o esnada dışarıda bulunuyorlardı. Damın yıkıldığını görünce onlarda korkularından baygın bir hale gelmişlerdir.

Yıkıntıyı haber alan kaza jandarma kumandanı, kaza mahalline gitmiştir. Enkaz altından çıkarılan kadınların öldükleri görülmüştür. Mustafa dayı ile arkadaşı ve cesetler şehre getirilmiştir. Cesetler üzerinde tetkikler yapıldıktan sonra bu kaza kurbanlarının defnine ruhsat verilmiştir. Mustafa ağa ile arkadaşı şimdiki halde hastadırlar. Bu hastalık yıkıntının verdiği heyecandan ve ölüm vakasının doğurduğu korkudan ileri gelen bir yürek kalkığıdır. Ölüm hâdisesini duyanlar üzerinde derin bir kalp sızısı yapmıştır.

Bir köy kyaıyor

Trabzonun Maçka kazasına bağlı Olasa köyünün Kalyan deresine doğru kaymakta olduğu Maçka kaymakamlığına köy halkı tarafından haber verilmiş, kaymakamlıkça yazılan rapor Ankaraya gönderilmiş, hükûmet bu hadiseye çok ehemmiyet vermiş, hemen üniversite arziyat profesörlerinden Hâmit Nafiz bey ve profesör Şapoyu bu hâdiseyi tetkike göndermiştir.

Bu iki profesör Trabzon ve oradan kayan köye gitmişler, orada tetkikatta bulunmuşlardır. Tetkikat neticesinde hâdisenin tehlikeli olmamakla beraber icap eden tedbirlerin tavsiye edildiği haber alınmıştır.

Ispartada

Okuma işleri ve bir düşünce

Isparta, (Hususî) — Şimdi Antalyada Maarif müdürü bulunan Fevzi Bey buranın maarifine çok yardımda bulunmuş, onun zamanında bir çok mektepler yapılmıştır. Mumaileyh vilâyetin maarifine en çok hizmet eden bir şahsiyettir. Vilâyet içinde (95) mektep, (175) muallim ve (8500) talebe vardır. Merkezde sekiz mektep açılmıştır. Bu sene imtihanda son sınıf mevcutlarının % 50 si muvaffak olmuşlardır. Bu seneki kadroda 15 muallim noksandır.

Birini yaparken diğerini yıkmamalı !

Sekiz köyün ortasına tesadüf eden (Gönen) köyünde tam teşkilâtlı bir yatı mektebi açılacağını söylediler. Bu çok âlâ bir teşebbüs! Fakat, diğer taraftan köyün mektepleri kaldırılarak çocuklar meydanda bırakılmıştır.

İş başında olanların her halde bir tarafı yapayım derken diğer tarafları yıkmak istemeyecekleri muhakkaktır.

Yatı mektebine gelince: Bugünkü vaziyette köylülerin yedi sekiz yaşlarındaki çocuklarını toplıyarak camiler içinde barındırmak kolay olmasa gerektir. O camiler ki, camları kırık, zemini toprak tır ve sıfırın altına kadar inen soğuklara maruzdur.

Yatı mektepleri çok lâzımdır ve çok iyi randıman veren müesseselerdir. Fakat, her türlü huzur ve istirahat temin edilmek şartile...

Maarif vekilimizin şu mesele üzerine alâkasını rica ederim.

Posta ve telgraf müdüriyetinin dikkat nazarına

Ispartanın bu sene servisleri bozuktur. Gazete ve mektuplar bura ya iki üç gün gecikerek gelmektedir. Bura postasının İzmir üzerinden değil de afyon üzerinden Dinar yolile gönderilmesine müsaade edilse burada günü gününe Ankara ve İstanbul postalarını almak kabil olacaktır. Böyle çapraşık posta servisleri halkı tatmin edememektedir. Müdüriyeti umumiye şu ricayı is'af edecek olursa vilâyet halkının büyük sevgisini kazanmış olacaktır.

Ragıp Kemal

Veliahdın hediyesi

İsveç veliahtı Hazretleri İzmirdenayrılmadan evvel konakta servisi idare eden Perapalas müdürü Nejat beye imzalarını havi bir fotoğraflarile bir altın tabaka hediye etmişlerdir.

Bir hakim mahkûm oldu

İzmir ağır ceza mahkemesinde rüyet edilmekte bulunan Seferihisar eski hâkimi Cevat beyin muhakemesi hitam bulmuş, bazı tereke işlerinde ihtilâsı sabit görün düğünden beş sene on ay ağır hapsine karar verilmiştir.

Elektriklenip öldüler

Eskişehirde yukarı mahallede bir elektrik kazası olmuştur. O civarda bir eve yapı yapmakta olan iki Bolvadinli amele elektrik hattına sarılarak aşağıya sarkmış bir teli kaldırıp atmak istemişler ve cereyana tutularak derhal ölmüşlerdir.

Kırklarelinde

Osmanlı bankası şubesi kapandı

Orta mektep kadrosunu genişletmek lâzım

Kırklareli, (Hususî) — 3-4 aydır muamelesini kesen Osmanlı bankası Kırklareli şubesi tahsil edilmek üzere bankaya gelmiş olan tüccar bonolarını ziraat bankasına devrederek buradaki şubesini kapamaya ve buradan ayrılmaya emir almıştır.

Memleketin millî bir bankaya ihtiyacı olduğunu hisseden ticaret odası bir raporla vekâlete müracaat etmiştir. Vekâletten gelen cevapta Kırklarelinde millî bir banka şubesinin açılması için tetkikat yapılmasının icap edenlere emredildiği bildirilmiştir.

Orta mektep kadrosunun dolması dolayısile 36 çocuk mektebe alınamamıştı. Vilâyet makamı keyfiyeti ehemmiyetle nazari dikkate alarak Maarif vekâletine bildirmiş, bu sefer Tekirdağından Burgaz tarikile gelen umumî müfettiş İbrahim Tali bey de orta mektebe giderek bizzat tetkikatta bulunmuş, vekâlete mufassal bir raporla keyfiyeti bildirmiş tahsisat istemiştir.

Temenni ederiz ki bu çocukların tahsilinin yarım kalmamasını vekâlet nazari dikkate alarak çok yakın bir zamanda kabul emrini göndersin.

Rize evkaf müdürü iken vilâyetimiz evkaf müdürlüğüne tayin edilen Tahir bey gelerek vazifesine başlamıştır.

Hâmit Celâl

Eskişehirde yeni belediye meclisi taplandı

Eskişehirde yeni seçilen belediye meclisi ilk içtimaını yapmıştır. Mecliste üç hanım âzada vardır. Bunlar Eskişehir valisi Hakkı Beyin refikası Mebrure, temyiz reislerinden Kâzım Beyin refikası Türkân ve belediye encümeni baş kâtibi Emin beyin kızı Zehra hanımlardır. Eskişehir belediye meclisi belediye reisliğine eski reis Kâmil beyi ittifakla intihap etmiştir.

Reis vekilliklerine şeker fabrikası muhasebe müdürü Bezmi bey le vali beyin refikası Mebrure hanım seçilmiştir.

Kurbağaya benziyen çocuk öldü

İzmir memleket hastanesinde garip bir doğum hâdisesi olduğunu yazmış, kurbağaya benziyen kafasız ve beyni açıkta bir yavrunun yaşamakta bulunduğunu ilâve eylemiştik.

Gelen malûmata göre çocuk vefat eylemiştir. Doğumundan itibaren otuz dört saat yaşamıştır. Bu gibi vakalarda ekseriya çocuklar ölü doğmakta veya doğduktan sonra bir iki saat yaşayabilmektedirler. Bu yavrunun 34 saat yaşaması İzmir doktorları arasında tetkike değer bir mevzu telâkki olunmaktadır.

Dünya Ticareti

Tütün ve ipek

Bulgaristanda tütün ihracatı bu yıl geçen yıla nazaran az

Bulgar statistik umum müdürlüğünün verdiği malûmata göre Bulgaristandan bu senenin ilk sekiz ayı zarfında 500 milyon leva kıymetinde 10 milyon kilogram tütün ihraç edilmiştir.

Geçen senenin ayni devresinde ise 850.000.000 leva kıymetinde 16.000.000 kilogram tütün ihraç edilmişti.

iki senelik ihracat arasındaki bu mühim fark bir taraftan Bulgaristan iktısadi vaziyetinin geçen seneye nazaran daha az müsait olmasından, diğer taraftan da bu sene başında Alman ithalât firmalarının Bulgar piyasasında nisbeten az mübayaatta bulunmuş olmalarından ileri gelmiştir.

Alman firmalarının Bulgar tütünlerine karşı son zamanda daha fazla alıcı olmaları tütün piyasasını iyice canlandırmıştır. Daha geçenlerde Berckmann ve Reemstman namındaki bütün Alman sigara fabrikaları yeniden 2,5 milyon kilogram tütün satın almışlardır ki, bu suretle Almanyanın son aktedilen takas itilâfı dahilinde Bulgaristandan alacağı umum tütün miktarı eski rekolteden kalma 3,7 milyon kilogram tütünle beraber 14 milyon kilogramı bulacaktır.

Bulgaristanın 1932 ve 1933 rekoltelerinden elde çok az miktarda mal kalmıştır.

Alâkadarların verdiği malûmata nazaran bu seneki tütün rekoltesi geçen senekinden hayli az olacak ve 18 milyon kilogramı geçmiyecektir. Bulgaristan tütün piyasasında Almanyada tütün istihlâkâtının artması dolayısiyle 1934 mahsulünün kolaylıkla ihraç edilebileceği kanaati hâkim bulunmaktadır.

Pirinç mahsulü

Sofyadan bildirildiğine göre bu sene Bulgaristanın Filibe ve Burgaz mıntakalarında 70.000 hektar araziye pirinç ekilmiş ve takriben 10.000.000 kilogram mahsul elde edilmiştir. Bu mahsulün 8.000.000 kilosu memleket ihtiyacına ayrılacak ve mütebakisi Macaristana ihraç olunacaktır.

Yunanistanda tütün

Selânikten aldığımız malûmata göte Yunanistanın bu seneki tütün rekoltesi 35 - 36 milyon okka arasında tahmin olunmaktadır.

Kalite tabiriyle çok iyi olduğu bildirilen bu tütünlerin Yunanistanın son zamanlarda aktetmiş olduğu yeni takas ve klering anlaşmaları dolayısiyle kolaylıkla satılabileceği ümit edilmektedir.

Suriyede tütün

"Manchester Guardian" yazıyor:

Berutta İngiliz başkonsolosu Mr. G. T. Harvand'ın Suriyetin iktısadi ahval ve şeraiti dahilindeki Deniz ticareti şubesi tarafından neşredilen tetkiklerin gösterdiği veçhile, Suriye havalisi bu son seneler zarfında çok müşkül günler geçirmiştir.

Diğer memleketlerle birlikte umumî buhran ve ticaret durgunluğundan çektiği sıkıntılardan maada, mühim bir kuraklık birbirini müteakip iki sene zarfında bütün hububatı mahvetmiştir. Yağmursuzluk ayni zamanda meralardaki hayvanları mutazarrır etmiştir. Bununla beraber, şimdiki vaziyet, nisbeten iyileşmiştir; oldukça bol yağan yağmurlar 1934 senesi mahsul rekoltesini iyileştirmiş ve hayvan sürüleri için lâzım olan meraları yeşilleştirmiştir.

1931 ve 1932 senelerine nazaran oldukça inkişaf etmiş olan 1933 senesi ticareti 1930 daki vaziyetten pek aşağı düşmemekle beraber, eski vaziyetin ancak üçte bir nisbetinde tedenni göstermektedir.

1933 senesinde Suriye tütün ithalâtında Fransadan sonra Amerikanın ikinciliği aldığını, Türkiyenin de, Japonyanın yerine üçüncü geldiğini kaydedebiliriz. Maamafih, Amerikanın Suriyeye ithal ettiği mallar, 1932 senesine nisbetle yüzde 17 daha az kıymettedir. Japonya, geçen sene Suriyeye yünlü ve bilhassa basma mallar ihraç etmek hususunda oldukça ileri gitmiştir.

Amerikanın da Suriyeye yünlü mensucat ihracatı müsait bir vaziyettedir. Bununla beraber Çin ve Japon rekabetinin tesiriyle Suriyenin esasen küçük mikyasta olan dokuma sanayii bir hayli sekteye uğramıştır.

Bulgaristanda ipek

"Novo dini" yazıyor:

Umumî harbe kadar Bulgaristanda ipek sanayii yoktu. Koza istihsal edilir ve işlenmek üzere ecnebi memleketlere satılırdı.

Umumî harbin nihayetine kadar ipek sanayiimiz, Varnadaki hükûmete ait bir ipek mensucat mektebi ile bir koza tecrübe merkezi ve 1910 senesinde Sofyada hükûmet tarafından açılan diğer bir ipek mensucat mektebinden ibaretti.

Bizde ipek mensucat sanayii ile mensucatın pamuklu ve keten şubeleri umumî harpten sonra inkişafa başlamıştır.

Yeni teşekkül ve inkişafa başlıyan bu sanayiin lüzum gösterdiği usta ve muavinleri gibi mütehassıs teknisiyenleri yetiştirmek için 1921 senesinde Marmanlıda üçüncü bir ipek mensucat mektebi açılmıştır. Bu mektepten çıkanlar ipek ve pamuklu mensucat fabrikalarında usta, muavin ve muayyen bir staj devresinden sonra da boyacı ustası olabilirler. Buna rağmen bugün fabrikaların usta ihtiyaçları tamamiyle temin edilmiş değildir.

Ecnebi ustalarının çalışmaları menedildiği takdirde mütehassıs ihtiyacı daha ziyade artacaktır. Umumî harpten sonra hususî teşebbüslerle memleketimizde kozadan ipekli çekmek için yeni bir fabrika ve dokumak için de 14 fabrika meydana gelmiştir. Bunlardan başka ipek, şerit, dantel, ve kadın ziynet evsafını imal eden bir çok müesseseler vardır.

Dantelâ ve kadın ziynet eşyasını imal eden Bulgaristandaki koza istihsalâtı senede bir milyon iki yüz bin kilogramdır. Bunun yarısı memleketimizde ipek ve kumaş haline konmaktadır.

İpek sanayiimizdeki bu terakki 1919 dan 1934 e kadar, yani on beş senelik bir çalışmanın mahsulüdür. Bu sanayii daha ileriye getirmek için memleketimizde imkân ve şerait vardır.

VAKIT

Gündelik, Siyasi Gazete

İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT) yurdu

TELEFON NUMARALARI:

Yazı işleri telefonu: 24379

İdare telefonu : 24370

Telgraf adresi: İstanbul — (VAKIT)

Posta kutusu No. 46

ABONE BEDELLERİ:

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İLAN ÜCRETLERİ:

Ticari ilânların ilân sayfalarında santimi 30 kuruştan başlar. İlk sayfada 250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla, devamlı ilân verenlere ait ayrı tenzilât vardır.

Resimli ilânların bir satırı 10 kuruştur.

KÜÇÜK İLANLAR:

Bir defası 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir

TAKVİM

	CUMA 19 Teşrin 9 RECEP	Cumartesi 20 Teşrin 10 RECEP
Gün doğuşu	6.16	6.17
Gün batısı	17.26	17,23
Sabah namazı	4.30	4,30
Öğle namazı	11,59	11.59
İkindi namazı	15.01	15.59
Akşam namazı	17,26	17,23
Yatsı namazı	18,56	18.55
İmsak	4.37	4,38
Yılın geçen günleri	285	286
Yılın kalan günleri	80	79

RADYO

Bugün

İSTANBUL:

12,30 Plâk neşriyatı. 18,30 Plâk neşriyatı. 19,20 Ajans haberleri. 19,30 Türk musiki neşriyatı: (Ekrem, Ruşen, Cevdet Beyler ve Vecihe, Nazan Feridun ve Şükran Hanımlar, Ovrik Efendi). 21,20 Ajans ve borsa haberleri. 21,30 Radyo orkestrası tarafından caz ve ttngo orkestrası.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

18 Hafif Musiki. 18,40 Spor. 18,55 Farfas Sigan takımı. 19,50 Musahabe. 20,30 Operadan bir temsil nakli. 23,30 Mandets caz takımı. 24,15 Sigan musikisi.

823 Khz. BÜKREŞ, 364 m.

13 - 15 Gündüz plk neşriyatı. 18 Karışık konser. 19 Haberler. 19,15 Radyo orkestrası. 20 Üniversite. 20,20 Taganni. 21 Bazı sözler. 21,10 Filarmonik takımmm senfonik konseri. 22 İstirahat. 22,15 Senfonik konserin devamı. 23 Haberler. 23,30 Kahvehane konseri.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

18,15 Solist konseri. 18,50 Musahabe. 19,15 Keman konseri. — Musahabe. 20 Hafif orkestra konseri. 20,20 Musahabe. 20,30 Kahvehane konseri. — Musahabe. 21,15 Senfinok konser. 23,30 Şiirler. 23,40 Reklâmlar ve konser. 24,05 Hafif musiki.

841 Khz. BERLİN 357 m.

19,30 Şarkılar ve şiirler. 20,15 Musahabe. 20,25 Aktüalite. 20,45 Siyasî kısa haberler. 21 Haberler. 21,15 Senfonik konser. 21,55 Milli sker (Schattenlinie). 23 Haberler. 23,20 Orkestra konseri. 24,30 Batmış ibadethane isimli neşriyat.

592 Khz. VİYANA, 507 m.

18,30 Şarkılar. 19 Muhtelif bahisler. 19,25 Evimi nasıl döşiyeyim? 20 Haberler. 20,10 Bando muzika. 21,10 milli neşriyat. 21,30 Bandonun devamı. 22 Senfonik konser. 23,30 Haberler. 23,50 Dans musikisi. 1.15 Plâk.

BORSA

[Hizalarında yıldız işareti olanlar üzerlerinde 18 - 10 da muamele görenlerdir.] Rakamlar kapanış fiatlarını gösterir.

Nukut (Satış)

* Londra	615, —	* Viyana	23, 50
* Nevyork	124. —	* Madrit	17. —
* Paris	169. —	* Berlin	45, —
* Milâno	215, —	* Varşova	24, —
* Brüksel	117, —	* Budapeşte	26, —
* Atina	24, 50	* Bükreş	18, —
* Cenevre	820, --	* Belgrat	56, —
* Sofya	93, 50	* Yokohama	34, —
* Amsterdam	85, —	* Altın	925, —
* Prag	100, —	* Mecidiye	88, --
* Stokholm	33, —	* Banknot	240, —

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra	615.75	* Stokhlm	3.1566
* Nevyork	0.801610	* Viyana	4.2763
* Paris	12.06	* Madrit	5.81
* Milâno	9.2311	* Berlin	1,9743
* Brüksel	3.4025	* Varşova	4.205
* Atina	83.41	* Budapeşte	3,9912
* Cenevre	2.4390	* Bükreş	79,825
* Sofya	66,7925	* Belgrat	34.8625
* Amsterdam	1.1737	* Yokohama	2.785
* Prag	19,02	* Moskova	1089.50

ESHAM

* İş Bankası	10.00	Terkos	—,—
Anadolu	27.80	* Çimento as.	13.65
Reji	2.25	Ünyon Değ.	—,--
Şir. Hayriye	15.50	Şark Değ.	—,—
Merkez Bankası	58,--	Balya	—,—
U. Sigorta	—,00	Şark m. ecza	—,—
Bomonti	17,25	Telefon	—,—

istikrazlar — tahviller

* 1933 Türk Bor. I	29.40	Elektrik	—,—
" " " II	28.15	Tramvay	31.75
" " " III	28.70	Rıhtım	—,—
İstikrazı Dahili I	98,00	* Anadolu I	45.60
* Ergani istikrazı	97.—	* Anadolu II	45,60
1928 Mü A.	—,00	Anadolu III	—,—
Bağdat	—,00	* Mümessil A	49.60

Ayvalı köyündeki yangın

Eğerdir, (Hususî) — Eğerdir kazasını Ayvalı köyünde Belence mahallesinde bir yangın çıkmış, yirmi beş ev yanmıştır. Umumiyetle fakir olan mahalle ahalisi tamamen açıkta kalmıştır. Yangından hiç bir şey kurtarılamamıştır.

YARIN
Dünya Alevlenirse...

Çeviren : A. C. — Yazı Nu. sı: 24

Bu hareketlerden dolayı pek ziyade yorgun düşen Bars tekrar kendinden geçmişti. Aradan bir kaç dakika geçtikten sonra tekrar kendine gelince Bars bir kere daha davranmış ve bacaklarının üstündeki kalası itmeğe çalışmıştı. Fakat o kalas yerinden kımıldamıyordu. Bars nihayet kalası bırakmış ve etrafına bakınmağa başlamıştı. Yukarıdaki delikten gelen ziya etrafı pek az tenvir edebiliyordu.

Devrilen, kırılan kalaslar, toprak, taş, tahta ve tayyaresinin madenî parçaları şuraya buraya dağılmıştı. Daha ileride mobilyeye benziyen şeyler, parıldıyan madenî parçalar, resimler, halılar görülüyordu. Bars hiç bir şey anlamağa muvaffak olamadan etrafına bakınıp duruyordu. Ne olduğunu ve hangi vaziyette bulunduğunu bir türlü tayin edemiyordu. Onun için düşünmeğe ve tahattür etmeğe çalışıyordu.

Nihayet kendisinin yerin altında ahşap bir mağara içinde bulunduğunu anlamağa muvaffak olmuştu. Her halde tayyaresiyle karaya inerken, yukarıda görülen o delikten aşağıya düşmüş olmalıydı..

İyi amma düştüğü yer neresiydi? Etrafında pırıldıyan ve parlayan şeyler neydi? Bulunduğu vaziyetle tayyaresiyle indiği zaman arasında geçen hâdiseleri hatırlamak için tutulacak yolların hepsi kapalıydı. Sanki bütün vücudu bu yer altındaki mahzene yapışıp kalmıştı. Sanki düşünceleri ve hisleri, kalas altında kalan bacakları gibi, ağır bir yük altında kalmış gibi her türlü hareketten mahrum bir haldeydi. Bars bu yer altındaki hapishanesinde rüyayı andıran bir vaziyet içinde dalıp gitmişti.

Bedeninden ayrılan ruhu kendi kendine yaşarken Bars'ın gözleri karanlığı yırtan garip bakışlarla etrafı teşhis ediyordu. En evvel sandığa benziyen bir şey görmüştü. Oymalı ve süslü bir kaide üzerinde bir tabut duruyordu. Tabutun bir tarafında donuk bir surette yarlıyan abanoz ağacı görülüyordu. Bütün tabutun abanoz ağacından mamul olduğu bundan anlaşılıyordu. Tabutun etrafında garip şekillerde süsler, kakılmış altın levhalar ve şerit vardı. Tabutun üzerine atılıp yana doğru kaymış olan gayet kıymettar bir halının kırmızı zemini üzerine yeşil, beyaz mavi, ve sarı renklerde çiçekler işlenmişti. Halının üzerinde fevkalâde garip şekillerde vazolar duruyordu. Zemin halılarla örtülü idi. Şurada burada ipekli sancaklar, mürassa silâhlar, zinet eşyası ve parlak madenlerden mamul ve neye mahsus oldukları bilinmiyen âletler bulunuyordu.

Barsın tayyaresindeki mitralyözlerden birisi de bunların arasında görünüyordu. Mahzenin tavanını tutarken tayyare ile beraber çökmüş olan abanoz tavan kirişlerinin arasında bir kılıç kabzesinin havaya doğru dikili durduğu görülüyordu. Bu kabza meşhur bir aslan başı şeklinde imal edilmişti. Aslan ağzına gayet büyük bir zümrüt yerleştirilmişti. Mahzenin yarı karanlığı içinde bu zümrüt efsanevî parıltı parlıyordu.

Daha gerilerde bir direk üzerinde yuvarlak, süslü kalkanlar, kaddes kılıçlar asılı duruyor süslü mızraklardan ipekli sancaklar sarkıyordu. Duvarlarda eski resimleri, hayvan, ev ve muharebe tasvirleri asılıydı.

Bunların arasında gene silâhlar, zinet eşyası ve sair âlât ve edevat bulunuyordu. Bütün sıçrayan geyikler, tavşanlar, kartallar, filler ve efsanevî hayvanlar, at ve deve üzerinde süvariler, köpek sürüleri, kuş kümeleri, nadide ağaçlar araları yarık dağ silsileleri, atle akıp giden nehirler, şehirler, saraylar, mabetler, âlimler, insanlar, hayvanlar, mezarlar iki bin sene evvel yaşıyan ongol âlemini hatırlatıyor, bir Hün hükümdarının yer altındaki uzletgâhını doluduruyordu. Yirminci asrın bir tayyaresi şimdi uzletgâhın içine düşmüştü.

Gökten yere düşen bir kuş, tayyareciyi yer altında Asya ehalinin yaşadığı yerlere sürüklemişti. O tayyareci gaz ve çelik aletlerinden ayrılarak binlerce sene evvel yaşamış ve çalışmış olan âlemin Asyalı ruhuna ve Asya kanına intikal etmişti. Barsın varlarda asılı duran resimlere Birer birer teşhise çalışıyordu. Bu resimlerden birisi bir muharebe seferini tasvir ediyordu. Şu dağ tepeleri ve efsanevî ağaçlarla çevrilmiş olan fontastik bir ova üzerinde küçük atlara binmiş olan süvariler koşuyorlardı.

(Devamı var)

Bakırköy Miltiyadi Sinemasında Raşit Rıza Tiyatrosu

Bu akşam saat 20,30 da (ONLAR ERMİŞ)... Vodvil 3 perde..

Kadıköy Hale Sinemasında Raşit Rıza Tiyatrosu

22 Teşrinievvel Pazartesi akşamı saat 20,30 da (KENDİSİNİN GÖLGESİ).. Komedi 3 perde..

Saray (Eski Glorya) Sinemasında Raşit Rıza Tiyatrosu

24 Teşrinievvel Çarşamba akşamı saat 20,30 da (ONLAR ERMİŞ).. Vodvil 3 perde.. Fiatler: 500 - 400 - 300 - 100 - 75 - 50 - 30..

TEPEBAŞI ŞEHİR TIYATROSU TEMSİLLERİ

bugün saat 14.30 da ve bu akşam saat 20 de

CURÜM ve CEZA

20 Tablo

Yazan: F. M. Dostoyevsky

Tercüme eden: Reşat Nuri..

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Eski Fransız Tiyatrosunda

Bugün saat 14.30 da ve bu akşam saat 20 de

YARASA

OPERET 3 PERDE

Besteliyen: Yohann Straus

Tercüme eden: Ekrem Reşit..

Bir lisanın yeniden doğuşu

Dolmabahçe Sarayında akto-
lunan İkinci Dil Kurultayı müna-
sebetiyle Berliner Tageblatt gaze-
İstanbuldan gazetesine bir yazı
göndermiştir. Muhabirin geçen-
lerde gazetede çıkan bu yazısını
alıyoruz:

Bir kaç gün sonra Türkiyede "Dil Bayramı,, kutlulanacaktır. Bu bayram, millî hissiyatı lisan sahasında takviye etmek ve halkı lisanın yenileştirilmesinde, yani buradaki ismiyle "Dil İnkılâbı,, nda müşterek mesaiye sevketmek masadiyle tertip edilmiştir. Bu dil inkılâbı, malûm olduğu veçhile Gazinin 1928 senesinde lâtin harflerini kabul ve tatbik etmesiyle başlamış, ve bu işleri ifa için "Türk Dili Tetkik Cemyeti,, denilen bir teşkilât tavzif edilmiştir. Bu cemiyet devlet reisinin himayesi altında bulunuyor. Gazi, lisanın yenileştirilmesini kendi zatî teşebbüsünün eseri olarak terviç etmektedir.

Dil Tetkik Cemiyeti halk ile temasa gelerek sarf ve bilhassa lûgatçe bütün ecnebi tesirlerden azade olacak ve bütün millet tarafından anlaşılabilecek ve modern düşünüşler ihtiyacına kifayet edecek bir Türk lisanı vücuda getirmeğe çalışmaktadır.

Dil Tetkik Cemiyetinin gündelik iş ve mesaisi, "Dil Bayramı,, ve bilhassa "Dil Kurultayı,, tertip ve faaliyetleriyle takviye edilmektedir. Bu nevi tertip ve faaliyetlerin yenileştirilmesi lehinde müsait akis ve cereyanlar uyandırılmak isteniyor. Kurultayın açılış tarz ve merasimi bile halka lisanın yenileştirilmesi lüzum ve ehemmiyetini anlatmak maksadiyledir. Kurultaylar eski Sultan Sarayı "Dolmabahçe,, de vuku bulmaktadır.

Devlet reisi her içtimada ve içtimaların sonuna kadar hazır bulunuyor. "Kurultay Marşı,, isminde hususi bir marş yapılmış ve Kurultayın merasimle açılması sırasında çalınmıştır.

Müzakerelerde mevzuu bahsolan tezler arasında Türk dilinin kıymetlendirilmesi için ortaya atılan tamamen ilmî olmıyan haddenaşırı ve mübalâğalı iddialar ciddî sayılamaz. Bunlar, yeni millî benlik şuurunun ilk ve köpüklü heyecanlarıdır. Bununla beraber iki sene evvel aktedilen Birinci Kurultaya nisbet ve kıyas edilince bu mübalâğalı iddialarda hayli itidal husule geldiği görülmektedir. Esasen bu kere ağustosta aktedilen İkinci Kurultay, ecnebi âlimlerin de iştirakleri sayesinde kendisinden evvel toplanan kurultayınkine nisbetle daha yüksek ilmî bir seviyeye çıkarılmış-tır.

Alman âlimlerinden ve Breslâv üniversitesinden profesör Giese davet edilmişti ki mumaileyh eski İstanbul darülfünununda Ural, Altay dilleri kürsüsünü işgal ediyordu.

Garplılaşmış olan ve kendisini Avrupa milletler ailesinin tam ve müsavi hukuka malik bir uzvu sayan Türkiye, Trük dilinin — şimdiye kadar olduğu gibi — Hindu — Jermen grupundan ayrı bir dil olarak telâkkisini istemiyor ve yapılan faaliyetten bu anlaşılıyor. Dillerin mukayesesiyle tavzif edilen kongre encümeninin mazbatası bu hususta bir dereceye kadar hak verici esaslar tespit etmiştir. Mazbatada ezcümle Alman, Rus ve Polonya âlimlerinin mesaî malzemesinden Türk ve Hindu, Jermen dilleri arasında esaslı farklar bulunmadığına ve türkçenin ayni menşee raci olduğuna kanaat kesbettikleri zikredilmektedir. Bu âlimlerin tespit edilen neticeyi ecnebi memleketlerde müdafaa edecekleri ümit olunmaktadır.

Kongrede Rus âlimleri, diğer bütün ecnebi âlimlerden daha kuvvetli olarak temsil edilmişlerdir. Bu hal, Türkiye ile Sovyet Rusya arasındaki kültüral teşrikimesaiyi ifade etmekle kalmıyor. Türklerin telâkkisine göre bütün medeniyetler merkezî Asyadan doğmuştur ve kültüral bakımdan mühim olan mıntakalar halen de Rus hudutları içinde bulunmaktadır. Rusya'nın şimalî şarkisinde Türk dili sahasının hududu Şarkî Türkistandaki Turfana kadar uzanmaktadır. Bu geniş sahalarda bir çok yerlerde — Türkiyedeki kadar heyecanlı ve hararetli olmamakla beraber — yine bir dereceye kadar yeni bir şuur belirmekte ve millî lisan mirasının Avrupa kültürünün benimsenmesi ile nasıl mahfuz tutulup ikmal edilebileceği hakkında meseleler ortaya atılmaktadır.

1926 ilkbaharında Baku'da toplanan dil kongresi bu hareket ve cereyanı teyit eden bir delildir.

Bir çok Türk kabilelerinin eski zamanlardanberi kendilerine ait hususî bir edebiyat dili vardı. Türkistandaki Siri Deryanın orta ve munsap mıntakalarda milâttan evvel 12 inci asırda Çağatay dili, Türk dili olarak zuhur etmiş ve bu dil Faris dili ile müsabakaya girişen ilk dil olmuştur. 14 üncü asrın orta zaman müelliflerinden birisi İslâm âleminin üç edebiyat lisanı olarak Arapça, Farsça ve Türkçeden bahseder. Bunu hatırlamak lüzumsuz değildir.

Eğer hadsiz hesapsız Türk lehçelerinin bir ehram şeklinde kuruluşu tasavvur edilirse, İstanbulda vücut bulan Osmanlıca, inceliği itibarile bu ehramın zirvesi idi. Osmanlıca, bütün Türk milletlerinin münevverlerinin anlaştıkları bir lehçe — Dialekt idi. Fakat bu Osmanlıca içinde diğer Türk lehçelerinin hiç birinde olmıyan, Arapça ve Frasça kelmeler bulunuyordu. Şimdiki cereyan ve hareket: Mübalâga ve ifrata yapmış ve bu sebeple manasızlaşmış olan incelikten tağşiş edilmemiş ve sağlam esaslara dayanan Türk lehçesine, ana yurda, Turana dönüşü ifade etmektedir. Türk halk ekseriyetine yabancı kalan Osmanlıcadan Türk dilinin mümkün olduğu derecede kurtarılması — Türk Maarif nazırının ilk dil kurultayında beyan ettiği veçhile — dil hareketinin başlıca amelî vazifesidir. Halka yabancı ve gayri millî olan Osmanlılık, Türkiyenin yeniden kurucuları tarafından siyasî, malî ve iktisadî sahalarda bertaraf edilmiştir. Türk millî ihtilâl ve inkılâbı Osmanlılığa karşı yapılan bir inkılâp idi. Şimdi ise sıra en nazik olan ve millî doğuştan en kuvvetli bir tesir hâsıl etmesi lâzım gelen bir sahaya, kültür sahasına ve bunun vasıtası olan dil ıslahatına gelmiştir. Eğer hâkim ve rehber vaziyetinde olan Türk nesillerinin yalnız münevverleri değil, ayni zamanda heyeti umumiyesi ve halk tabakaları tarafından da anlaşılabilecek müttehit bir lisan yaratmağa muvaffak olacak olursa bu takdirde Türkiye için hakikî ve cihan siyaseti bakımından büyük ehemmiyeti haiz olabilecek ufuklar açılacaktır. Bununla beraber evvelce Panturanizmden bahsedildiği gibi şimdi derhal bir Pantürkizm'den bahsetmeğe lüzum yoktur.

Yugoslav Kıralı Dün Gömüldü

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

riyelileri, müteveffa kral Aleksandrın kumandanı bulunduğu Romanya alayından bir bölük, kraliçe Marinin kumandanı bulunduğu Romanya alayından bir bölük, Çekoslovakyanın Yugoslav ismini taşıyan 48 inci alayından bir bölük, Türkiye Riyaseti Cumhur muhafız alayından bir bölük, Yunan muhafız alayından bir bölük, Yugoslavya bahriyelileri, Yugoslav piyadeleri namına bir bölük, bunların arkasından kara Coro yıldızı nişanını hamil olanlar, müteveffa kralın iki zabit tarafından çekilen atı, baştanbaşa çelenklerle dolu ve etrafı sokollarla muhat 19 kamyon, Çekoslovakya, Polonya, Rusya ve Yugoslavya sokolları şefleri ve bayrakları, bütün hükûmdarlar tarafından gönderilen ve Yugoslav bahriyelileri tarafından el üstünde taşınılan çelenkler ve her millete mensup ruhanî rüesa yürüyorlardı.

Bunların arkasından yüzlerce papaz, daha arkadan peskoposlar ile baş peskoposlar ve nihayet patrik Bernabe yürüyordu. Rühbandan sonra Ceneral Laviç Kürresini, Ceneral Kritiş bayrağını ve Ceneral Yuruşiç de kılıcını taşıyarak ilerliyorlardı.

HALK DİZ ÇÖKEREK CENAZEYİ SELÂMLIYOR

Birdenbire halk diz çöktü. Ağlamalar duyuluyordu. Kralın cenazesi geçiyordu. Tabut bir top arabasına konulmuştu. Arabayı muhafız kıtalarının zabit ve askerleri çekiyordu. Arabanın etrafında sarayın askerî ve mülkî erkânı yürüyor ve arkasında da Sokol üniformasını taşıyan genç kral ikinci Piyer ile siyahlara bürünmüş kraliçe Mari, onların arkasında kralın ailesi efradı, Fransa reisicumhuru M. Löbrön, Romanya kralı Karol, İngiliz prenslerinden Jorj, İtalyan prenslerinden dük Dispoleto, Bulgar prenslerinden Nikola, muhtelif devlet reislerinin mümessilleri ve ezcümle Alman hava nazırı M. Göring, Çekoslovakya başvekili M. Malipetr, Türkiye hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey, ve daha sonra Yunan hariciye nazırı M. Maksimos, Çekoslovakya hariciye nazırı M. Benes, Romanya hariciye nazırı M. Titülesko, ve diğer ecnebî heyet reislerile âzası geliyordu. Bu heyet âzası arasında Fransa harbiye nazırı mareşal Peten, İngiliz amirali Fişer, Romen mareşal Prezean, ve Çekoslovak ceneralı Srovi göze çarpıyordu. Sonra devlet naipleri Stankoviç ve Peroviç ve bunların arkasından başvekil M. Uzunoviç ile bütün kabine âzası, ve bunların arkasından da sefirler, ve daha sonra parlâmento âzaları, eski başvekil ve nazırlar, Belgrat belediye reisleriyle ecnebî şehirlerin belediye reisleri, ve nihayet cenералler, amirallar ve muhtelif teşekkül mümessilleri yürüyorlardı.

Küçük prens tonislav ile Andre cenaze merasimine sarayın penceresinden iştirak etmişlerdir.

Cenaze saat 11,15 te hususî trene konulmuştur. Tren Belgrattan saat 11,35 te ayrılmış ve Maldenovats'a 13,15 te varmıştır.

Trenin geçtiği bütün yollarda sıralanmış olan halk tren geçerken diz çöküyordu. Maldenovasta kralın cesedi köylüler tarafından trenden indirilerek bir otomobile konulmuş ve cenaze alayı Karacorceviçlerin Oplenats klisesine gitmiştir. Kliseye 14,35 te varılmıştır. Bu esnada klisenin bütün çanları çalıyor ve üzerinde de tayyareler uçuşuyorlardı. Ceset otomobilden 20 eski muharip tarafından indirilerek klisenin içerisine götürülmüş ve Karacorc ile birinci Pier'in arasına bırakılmıştır. Kral ikinci Pier ile kraliçe Mari, devlet reisleri, hükûmet naibi Prens Pol, kralın ailesi efradı, ecnebî heyet rüesası, hükûmet ve parlemento âzası da kliseye girdikten sonra patrik Bernabe etrafında papaslar olduğu halde tabutun önünde ölü dualarını okumuştur.

Bunu müteakip tabut eski muharipler tarafından makbere indirilmiştir. Bu an çok acıklı olmuştur: Muhafız zabitleri makberi kapatırken yalnız ağlamalar duyuluyordu. Kralın ailesi kliseden çıktıktan sonra tepede toplanmış olan halk mezarın önünden geçmeğe başlamıştır. Bu esnada bütün Yugoslavyadaki kliseler matem çanı çalıyorlardı.

TOPOLA AİLE MEZARI

Harp tarihine ait olan Topola klisesi harp hanedan kralisi olan Karageovgiyeviç'lerin metfenleridir. Bu klise Smadya'nın merkezinde, Oplenats dağı üzerinde inşa edilmiştir. Klisenin plânı müteveffa kral Petro tarafından tanzim ettirilmişti. Klisenin tezyinatı ise müteveffa kral Aleksandrın eseridir. Klisenin metahlinde Sen Jorj'un kurban edilişini tasvir eden bir resim görülmektedir. Bu tasvir, Sırplar kadar hiç bir milletin zaferini kanı pahasına kazanmadığını temsil eder. Haç şeklinde olan lahit mahallinde kırk mezar vardır. Bunların on dördü doludur. Mezarlarında birisinde Karajorgi'nin anesinin kolu metfundur. Son günlerde burada Sırp milletini birleştirici ünvanı verilen kral Aleksandırın ölü vücudünü kabul edecek olan mezarlardan birisinin hazırlıklarile meşgul olunmuştur.

Şehrimizde ayin yapıldı

Yugoslav kralı Aleksandır Hazretlerinin gömüldüğü dünkü gün, Türkiyenin de yeis güniydi. Memleketin her tarafında olduğu gibi şehrimizde de gerek resmî daire-lerde, sefarethanelerde ve gerekse hususî müesseselerde bayraklar yarıya kadar çekilmiş, sinemalar, tiyatrolar kapalı kalmış, halk, dost Yugoslav milletinin kralının öldürülüşünden doğan mateme samimî bir surette iştirak etmiştir.

Yine dün Taksim meydanındaki "Ayastriyada,, klisesinde Yugoslavya kralı Aleksandr Hazretlerinin ruhunun istirahati için büyük bir ruhanî ayın yapılmıştır.

Ayının, saat on birde başlanacağı bilindiği halde, daha sabah yediden itibaren klisenin iç ve dışındaki avluda kalabalığa tesadüf ediliyordu. Euraya gelen kadın ve erkek herkes siyahlar giyinmişti. Saat on bire doğru ayında bulunmak üzere hususî surette davet edilenler gelmeğe başladılar. Bu arada İstanbul valisi ve belediye reisi Muhittin, vali muavini Ali Riza Beyler, İstanbul kumandanı Halis Paşa, Cevdet Kerim Bey görülmekte idi.

Yugoslavya konsoloshanesi erkânının hepsi gelmişti.

Şehrimizdeki Yugoslavya kolonisi dahi siyahlar giymiş oldukları halde klisenin içinde kapı cihetinde yarı bir kavis halinde yer almışlardı.

Klisenin tam ortasında her cenaze merasiminde tabutun konulduğu yerde ayini ruhanîye mevzu olarak boş bir sanduka bulunuyordu. Üzerine Yugoslav bayrağı örtülmüş, ve etrafına çelenkler ve büketler sıralanmıştı.

Ayın İstanbul Rum patrikhanesinden metrepolit Lukakis efendinin idaresinde başladı. Patrikhaneden bundan başka, peskepos Truados ve peskepos Nizamsu efendiler de gelmişlerdi.

Ayrıca Galatadaki Rus manastırından beş Rus papası ve (Aya Tiriyada) kilisesinin dört esas papası da ruhanî ayına iştirak etmişti.

Evvelâ, pazar günleri okunan dualar, yani kiliseni ayin günleri duaları, ilâhiler, sonra Kral Aleksandr Hazretlerinin ruhunun istirahatı için bir dua okunmuştur. Yukarıda mahfelde yer almış olan Rus manastırı "ilâhicileri,, ilâhiler söylemişlerdir.

Saat 12,15 e kadar süren ayin, derin bir saygı içinde geçmiştir.

Ayin sırasında bir çok ağlıyanlar olmuştur.

Ankarada ayin

Ankara, 18 (A.A.) — Bugün Belgratta tedfin merasimi yapılan müteveffa Yugoslavya Kralı Aleksandr Hazretlerinin istirahatı ruhu için Yugoslavya orta elçiliğinde bir ayini ruhanî yapılmıştır. Bu münasebetle elçiliğin büyük salonu siyah örtü ve tülelrle kapatılmıştı. Salonun karşı gelen yerine de bir kürsü üstüne müteveffa Kral Aleksandrın yağlı boya yapılmış bir tablosu konmuştu. Salon gerek kürsünü ön ve yanlarında gerek salonun muhtelif yerlerinde yakılan mumlarla tenvir edilmişti.

Reisicumhur Hazretleri namına yaverleri Cevdet ve hususi kalem müdür muavini Sabit Beylerin bulundukları bu dinî merasimde Başvekil İsmet Paşa Hazretleriyle refikaları hanımefendi, hariciye vekâleti vekili dahiliye vekili Şükrü Kaya Bey, vekiller, şehrimizde bulunan büyük ve orta elçilerle bu elçilikler erkânı, hariciye vekâleti umumî kâtibi Numan Rifat, Ankara vali ve belediye reisi beyler hazır bulunmuşlardır.

Merasimi müteakıp hazirun elçi M. Mirslav Yankoviç ile refikasına taziyet ve teessürlerini bildirmişlerdir.

Ruhanî merasim bu maksatla İstanbuldan gelmiş olan Beyoğlu metropolidi tarafından yapılmıştır.

Macar zabitleri Hırvat mültecilerine tethiş dersi mi vermiş?

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

sup olduğum teşkilâtın emrine itaat eylerdim.,, kendisinin cinayette suç ortağı olarak ittiham edilmekte olduğunu öğrenen Pospishil, katiyen heyecana kapılmamış ve tethişçi teşkilâtının tayin edeceği avukatı kabul edeceğini ilâve eylemiştir. Müstantik Raitch'i isticvap ettikten sonra onu Pospishil ile müvacehe edecektir.

Eix ... - Provonc'de yakalanmış olan Marie Voudrof isminde ki kadınla tethişçiler teşkilâtı rücasından biri olan Gramer hakkında tevkif müzekkeresi çıkarılmıştır.

BİR FRANSIZ GAZETESİ MACARİSTANI ITHAM EDİYOR !

Pariste çıkan (Jurnal) gazetesi Marsilya cinayetine dair yazdığı bir makelede Macaristanın mesuliyetini iddia ederek hulâsatan şöyle diyor:

"Caninin üzerinde bulunan dövme işaretinden Makedonya komitesine mensubiyeti olduğu söylendi. Halbuki diğer taraftan kendisinin Hırvat tethiş teşkilâtiyle münasebeti bulunduğu da ispat olundu. Fakat bu iki hüküm arasındaki tezat ihtisas sahiplerini aldatamaz. Çünkü çok zamandanberi Hırvat tethiş teşkilâtiyle Makedonya komiteleri arasında sıkı bir münasebet tesis etmiştir. Vaktile Kral Aleksand aleyhinde Zagrepte yapılmış olan suikast davası esnasında bunun en kuvvetli delilleri meydana çıkmıştı. O vakit Yugoslavya hükûmeti Budapeşte hükûmeti nezdinde teşebbüsatta bulunarak Hırvat milliyetçileri hakkında müsameha gösterilmesinin tehlikelerini izah etmişti. Nihayet geçen sene Cenevrede Akvam Cemiyeti müzakereleri sırasında yeni bir hâdise vuku bulmuştur: Macar murahhasları Yugoslavyanın hudut mıntakası üzerinde çok fazla takayyudat yapması yüzünden iki memleket münasebatının adeta felce uğradığını iddia etmiştir. Bunun üzerine Yugoslavya murahhası şiddetle mukabelede bulunmuş, dosyasını açarak içinden bizzat Macar hükûmetinin vermiş olduğu bir notayı vesika olarak göstermiştir.

Filhakika Macar hükûmeti bu notasında Macar memurlarının tethiş teşkilâtına mensup adamlar tarafından iğfal edildiği itiraf olunuyordu! Böyle bir vaziyet üzerine Macaristandaki tethiş teşkilâtlarının ortadan kaldırılması lâzım gelmez miydi? Halbuki, yapılan şey sade bunları merkezini bir yerden diğer biryere nakletmeğe münhasır kalmıştır. Neticede işte Marsilya cinayeti vuku bulmuştur.,,

MACAR ZABİTLERİ HIRVAT MİLLİYETÇİLERİNE TETHİŞ DERSİ VERMİŞLER

Budapeşte, 18 (A.A.) — Macar Telgrfa ajansı bildiriyor:

Bazı ecnebi gazeteleri, Macar zabitlerinin şeref ve haysiyetlerine dokunacak bazı hâvadisler neşretmişlerdir. Bu hâvadislere göre, mültecilerin eski kampı olan Jankaputszta'da Macar zabitleri Hırvat muhacirlere gûya bir tethiş hareketinde bulunmak için ders vermişlerdir.

Salâhiyettar Macar mahafili bu haberi kati surette tekzip etmekte ve bunları hainane bir iftira diye tavsif ederek infial ile reddeylemektedir.

Tekzipnamede de denildiği gibi bu haberler dünyanın hiç bir tarafında kulak asılmıyacak derecede saçma haberlerdir.

SUİKAST NASIL HAZIRLANMIŞ?

Pariste çıkan Petit Parisen gazetesi, Marsilya suikastının nasıl hazırlandığına dair dikkate değer tafsilât vermektedir. Suikasttan sonra yakalanan Novakın asıl ismi İvan Raitch, Benesin hakikî ismi Pospiçildir. İki suikastçının itirafatına göre, Raich suikasttan evvel Brezilyada bulunuyordu. Hırvat komitesi tarafından bu maksatla Brezilyadan getirilmiştir.

Hakikî ismi Pospiçil olan Benese gelince, 1929 esnesinde, Zagrepte çıkan Novosti gazetesi müdürü Geldi öldürdükten sonra İtalyaya ve oradan da Macaristana kaçmıştır.

Pospiçil Macaristanda, Hırvat komitecilerine suikastları ne suretle yapacaklarını filen öğretmek için Yugoslavya hududu yakininde Yanka Pusta çiftliğinde açılan talimgâhta Raitch ile tanışmıştır.

Yanka Pusta talimgâhında, 20 — 30 Hırvat komitesi bulunuyor ve bunlara bomba ve tabanca talimleri yaptırılıyordu.

Bu talimgâhın şefi, Yugoslavya mahkemeleri tarafından birçok defalar gıyaben idama mahkûm edilmiş olan Perseç namında bir Hırvat komitecisidir.

Talimgâhta bomba ve tabanca ekzersizleri yapan komiteciler "kendilerine verilecek emirleri körü körüne ifa edeceklerini,, taahhüt ediyorlardı.

Raitch ile Pospiçil Marsilya suikastının icrasından bir kaç gün evveline kadar Macaristandaki Yanka Pusta talimgâhında kalmışlardır.

İki suikastçi, cinayetten bir kaç gün evvel aldıkları emir üzerine muntazam Macar pasaportlariyle İsviçrede Zurih şehrine gitmişler ve orada Hırvat komitesi reisi Paveliçin mutemedi olan Szabo namında biri tarafından karşılanmışlardır.

O dakikadan itibaren suikast tertibatının idaresini eline alan meçhul Szbanun yanında Marsilyada kral Aleksandr ile M. Barthouyu öldüren Kalemenin asıl ismi Valda Gorgief bulunuyordu.

Szabo Raitche ile Pospiçilin ellerindeki hakikî Macar pasaportlarını ellerinden almış ve onlara yakalandıkları zaman üzerlerinde bulunan sahte Çekoslovak pasaportlarını vermiş, onlara yeni elbiseler almış, muhtelif otellerde yatırmış, sonra da Zürihten, Lozana ve oradan vapurla Eviana giderek Fransız toprağına girmişlerdir. Bu suretle Fransız toprağına giren suikastçiler grupu şu beş kişiden mürekkep idi:

1 — Hakikî ismi Vlada Görgief olan Bulgar komitecisi ve suikast faili Kalemen, 2 — Asıl ismi Raitch olan Beneş, 3 — Hakikî ismi Pospiçil olan Novak,, 4 — Geçen gün Fontenblö ormanında dört günlük araştırmalardan sonra nihayet yakayı ele veren Malny, diğer ismi Salny, 5 — Hakikî hüviyeti henüz anlaşılamıyan ve yakalananlar tarafından Egon Kramer ismile anılan meçhul.

Bunlar Fransaya girdikten sonra iki grupa ayrılmışlardır. Bunlardan suikast faili Kalemen (ki asıl ismi Vlada Gorgiyeftir), Malny Marsilyaya, Pospiçil, Novak ve Kramer Parise gitmişlerdir. Şayet Kalemen tarafından kral Aleksandra yapılan suikast akim kalacak olursa, diğer üç kişilik suikastçi grupu bunu, Pariste tekrara teşebbüs edecekti.

Suikastçılara, Fransanın muhtelif şehirlerinde yatmak için otel odaları kiralayanın Kramer olduğu ve onları idare eden ve direktif verenin bu meçhul şahıs olduğu tahakkuk etmiştir. Kramerin diğer bir ismi Egon Kuaternik olduğu tahmin edilmektedir.

SUİKASTE IŞTİRAK EDEN KADIN

Kral Aleksandrı öldürmek için yapılan suikaste iştirak edenlerin hüviyetleri aşağı yukarı tayin edilebildi. Yalnız bugüne kadar meçhul bir kadının kim olduğu anlaşılamadı.

Bu kadın güzel, kibar tavırlıdır ve suikaste iştirak eden beş- kişi içinde beşinci şahısı teşkil eder.

Bu kadın evvelâ telâffuzundan İslâv olduğu anlaşılan genç bir adam tarafından Mirabeau'daki otellerden birisine getirilmiştir. Bu genç adam ondan sonra kaybolmuştur. Kadın otel defterine kendisini Marie Vudrof olarak yazdırmış, Triyestede 1910 senesinde doğduğunu, Çekoslovak olduğunu da ilâve etmiştir. Avignon'dan geldiğini ifade eden ve nazari dikkati celbedecek kadar güzel olan bu kadın, o akşam kendisini ziyarete gelen başka bir genç adamla akşam yemeğini yemiştir. Bu adam da yemekten sonra çekilip gitmiştir. Kadın o gece yalnız olarak oteldeki odasında yatmıştır. Fakat ertesi sabah garson sabah kahve altısını götürmek için odadan içeriye girince kadının yanında yabancı bir adama rast gelerek hayrete düşmüştür! Gece kadının yanına çıkan bu adam kimseye görünmeden yukarıya kadar çıkmağa muvaffak olmuştur.

Madam Marie Vudrof'un eşyası dört bavuldan ibaretti. Bu bavullar deriden, yeni ve gayet güzeldi. Kadın ve kadının gece yanına çıkmağa muvaffak olan yabancı adam bütün gün kimseye görünmemiştir. Yalnız öğle yemeğini yemek üzere otelin alt katına inmişlerdir. Yemekte kadının gayet şık giyinmiş olduğu, arkasında güzel dikilmiş bir manto ve başında da şık bir şapka olduğu görülmüştür.

İkisi de akşama doğru otelden çıkmışlardı.

Kadının yanındaki bu adam Kramer'di. Kramer diğer iki arkadaşile beraber başka bir otele inmiş ve oradan kadına iltihak etmişti. Suikast çetesini idare etmiş olduğunda şüphe bırakmıyan bu şık kadın brinci sınıf otellerden birisine indiği içn onun eşyalarını karıştırmak kimsenin hatırına gelmemişti, bilinmiyordu ki, yeni ve güzel bavulların içinde bulunan ipekli çamaşırların ve elbiselerin altında Klamen'in kral Aleksandra karşı kullandığı silâhlar bulunuyordu.

HIRVAT KOMİTESİNİN ISVİÇREDEKİ FAALİYETİ

Petit Parisien gazetesi Hırvat komitesinin İsviçredeki faalyeti hakkında şu tafsilâtı veriyor:

Cenevre, Milletler cemiyeti merkezi ittihaz edildiği zamandanberi Yugoslavya aleyhindeki propagandanın merkezlerinden biri olmuştur.

Cenevrede Hırvat komitesi reisi Paveliçe tâbi bir propaganda şubesi vardır ve bu şube tarafından Croatiapress namile bir bülten neşredilmektedir.

Bu bülten Milletler cemiyeti nezdindeki ecnebi heyeti murahhasalara ve milletler cemiyeti bulvarlarında meccanen dağıtılmaktadır.

Bülten 20 eylül tarihli nüshasında "Hırvat istiklâl hareketinin,, gayelerini izah ediyor ve efkârı umumiyeyi Marsilya suikastine hazırlamak istiyordu.

Şehir Haberleri

Cümhuriyet bayramı

Muhtelif yerlerde konferanslar verilecek

29 Teşrinievvel Cumhuriyet bayramı için fırka vilâyet heyetince yeni vecizeler, afişler hazırlanmaktadır. Cumhuriyet bayramında şehrin muhtelif yerlerinde halk hatipleri tarafından konferanslar da verilecektir.

Esnaf cemiyetlerinde hazırlık

29 Teşrinievvel Cumhuriyet bayramına iştirak için esnaf cemiyetleri namına iştirak için esnaf cemiyetleri reisleri dün toplanmışlar ve altı kişilik bir komite seçmişlerdir.

Esnaf cemiyetleri geçit resmine ne suretle iştirak edeceklerini salı gününe kadar bu komiteye bildireceklerdir.

Klüp murahhasları çağrılıyor

T. İ. C. İ. İstanbul mıntakası reisliğinden:

29/10/1934 Cümhuriyetin on birinci yıl dönümünde şehrimizde yapılacak kutlulama merasimi hakkında görüşmek üzere müttefik klüplerimiz reislerinin veya klüpleri namına icap ederse taahhütte bulunabilecek salâhiyettar murahhaslarının 21/10/1934 pazar günü saat tam 18 de mıntaka merkezini teşrifleri ehemmiyetle rica olunur.

Paris büyük elçimiz

Bir müddettenberi mezunen şehrimizde bulunan Paris büyük elçimiz Suat Bey dün ekspresle Parise hareket etmiştir.

Mahkemelerde

Tarı vapurundaki kaçakçılık davası

Vapurculuk şirketinin Tarı vapurunda yapılan içki kaçakçılığından şirket idare meclisi reisi ... şen ve Tarı vapuru süvarisi Mahmut Aziz Beylerle kamarot H... kı ve Balıkçiyan efendiler ... numaralı ihtisas mahkemesi... yapılan duruşmaları neticesinde mahkûm olmuşlardır. Temyiz bu karar ikinci defa bozulmuş... dünkü duruşmada temyiz kararına uyularak mahkemeye yeniden başlanmıştır.

Müddeiumumî suçluların kefaletle tahliyesini istemiş, reis ... Bey de kefaletsiz tahliye kararı vermiştir. Müdafaa şahitlerinin dinlenilmesi için muhakeme ... teşrnievvele bırakılmıştır.

Alâaddin Beyin muhakemesi

Maslak yolunda Hasan isminde bir jandarmayı çiğnemekten ... altına alınarak muhakeme edilmekte olan klişeci Alâattin Beyin muhakemesine dün üçüncü ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dünkü celsede, Alâattin Beyin müdafaa şahitleri dinlenmiştir. Müdafaa şahitleri, vaka gecesi Alâattin Beyin Beyoğlunda gör... lerini söylemişlerdir. Mahkeme diğer müdafaa şahitlerinin çağırılması için başka bir güne bırakılmıştır.

Hafta mecmuası aleyhine açılan dava

Hafta gazetesinde Ensari ... lent imzsı ile Morg aleyhinde çıkan bir yazıdan dolayı, Morg ... demelerinden Osman efendinin açtığı hakaret davasına dün ... cü ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dünkü celsede ... yazdığı iddia edilen muharrir ... at Derviş hanımla muharrir ... zamettin Nazif bey hazır bulunmaktaydılar.

Suat Derviş hanım, yazıyı kendisinin yazmadığını, kocası Nizamettin Nazif beyin yazdığını söyledi.

Nizamettin Nazif bey, yazıyı kendisinin yazdığını fakat, hakaretlıklarla alâkası olmadığını, ... retâmiz denen nebbaş kelimesinin de hakaret şeklinde yazılmış olmadığını, yazı dizilirken bir tertip hatası olarak bir satır kaybolduğunu, müsveddesine bakılmasını istedi.

Muhakeme, bu noktaların tetkikuku için ayın yirmi dördüne bırakılmıştır.

Tarihî kıymeti olan mesçtiler

Evkaf idaresince seçilen bir komisyon İstanbuldaki mescitleri ayrı, ayrı tetkik ederek tarihî kıymeti haiz olanlarla olmayanları ayırmıştır. Bu husustaki rapor Ankaraya gönderilmiştir. Tarihî kıymeti olan mesçitler tamir edilerek muhafaza edilecektir.

Geceleri muayyen saatlerde kapanmıyan sinemalar ve tiyatrolar

Bazı sinema ve tiyatroların ... celeri saat on biri geçirdikten sonra paydos yaptıkları görülmüştür. Belediye, şubelere yeniden emir göndererek muayyen saati geçirenler hakkında zabıt tutularak cezalandırılmasını bildirmiştir.

Denizyolları
İŞLETMESİ

Acentaları Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Telefon 22740

Karadeniz Yolu

GÜLNİHAL vapuru 20 Birinci Teşrin CUMARTESİ günü saat 18 de Hopa'ya kadar.

(6880)

Ayvalık Yolu

MERSİN vapuru 20 Birinci Teşrin CUMARTESİ günü saat 18 de İzmire kadar.

(6881)

Yeni kitaplar

Devlet matbaası isimleri aşağıda yazılan yeni kitapları basmış ve bunlar VAKIT kütüphanesi tarafından hizalarında gösterilen fiyatlarla satışa çıkarılmıştır.

Kitapların isimleri		
Muallimin Meslek Ahlâkı		
Kazım Nami	45	Kuruş
Sular soyguncuları		
T. Aşir, M. Ali	20	,,
Bir varmış, Bir yokmuş		
Cadri Etem	65	,,
Bir zabitin on beş günü		
Müzhet Haşim	30	,,
Kurla		
Refet Halim	25	,,
İnkılâp Örkünçleri		
Enver Behnan	45	,,
İnkılâp karekterleri		
Cadri Etem	40	,,
İnkılâp Ruhu		
Mediha Muzaffer	35	,,
Yılların Dili		
Fuat Hulûsi	25	,,
Almanya Maarifi		
Reşat Semseddin ve İ. Hakkı	130	,,

Maarif Vekâletinin Devlet matbaasında tabettirdiği eski ve yeni harflerle yazılmış diğer bütün kitaplar da VAKIT matbaasında satılmaktadır.

İstanbul Ankara caddesi: Telefon - 24370 — 24379

İstanbul Harici Askerî Kıtaat ilânları

Ordu için 20000 kilo çoraplık yumuk ipliği kapalı zarfla alınacaktır. Parası olan 38000 liranın yarısı bono diğer yarısı peşin olarak verilecektir. Bağlarını görmek istiyenlerin her gün ve arttırmaya eksiltmeye geleceklerin 10 — 934 cumartesi saat 10,5 a kadar akçeleriyle beraber dilek komisyonuna vermeleri. (466)

(6898)

AKBA

Ankarada AKBA kitap evinin birinci şubesi modern bir şekilde Maarif Vekâleti karşısında açılmıştır. AKBA kitap evleri her dilde kitap, mecmua, gazete ihtiyaçlarına cevap vermektedirler. Gerek kitaplarımızı gerek kırtasiyenizi en ucuz olarak AKBA kitap evlerinden tedarik edebilirsiniz. Devlet Matbaaisı yatının Ankarada satış yeri kitapları ve VAKIT'ın neşri AKBA kitap evleridir.

AKBA Merkezi Telefon 3137
Birinci Şube 1761
İkinci Şube : Saman Pazarı

Şark demiryolları
Istanbula tenezzüh treni

Cümhuriyetin ilânının on birinci yıldönümü bayramı münasebetile 28 birinci teşrin 1934 pazar günü Şark demir yolları idaresi tarafından Edirne ve Trakyadan İstanbula aşağıdaki vakitnameye tevfikan bir tenezzüh treni tertip edilmiştir.

Hususî tenezzüh treni

Edirne şehir	kalkış	12,05
Edirne		12,28
Pityon		13,20
Uzunköprü		13,37
Pehlivanköy		14,02
Alpullu		14,34
Lüleburgaz		14,56
Seyitler		15,18
Muratlı		15,43
Çorlu		16.13
Çerkesköy		16.50
Sinekli		17.31
Kabakça		18.02
Çatalca		18.29
Hadımköy		19.10
İspartakule		19.28
K. Cekmece		19.54
Yeşilköy		20.03
Bakırköy		20,13
Yedikule		20.23
Samatya		20,27
Kumkapı		20,32
İstanbul	varış	20,40

Bu trende her sınıftan araba ile Beynelmilel yataklı vagonlar idaresi tarafından tahsis edilen tenzilâtlı bir büfe vagonu bulunacaktır. Bu tenezzüh treninin tarhiki münasebetile aşağıda bildirilen istasyonlardan İstanbul için gidiş ve geliş olarak fevkalâde tenzilâtlı biletleri verilecektir.

1 — Edirne şehir ve Edirne gardan İstanbula gidiş — geliş:
1 inci mevki 8,— T. lira
2 inci mevki 6,— T. lira
3 üncü mevki 4,— 7. lira.

2 — Uzunköprü, Pehlivanköy, Alpullu, Kavaklı, Taşağıl, Kırklareli, Babaeskiden İstanbula gidiş — geliş:
1 inci mevki 7,30 T. lira
2 inci mevki 5,40 T. lira
3 üncü mevki 3,50 T. lira

3 — Lüleburgaz, Seyitler, Muratlı, Çorlu, Çerkesköy ve Sinekliden İstanbula gidiş — geliş:
1 inci mevki 6,— T. lira
2 inci mevki 4,50 T. lira
3 üncü mevki 3,— T. lira.

Yukarıda gösterilen işbu fiatlar gidiş — geliş ücretlerile bilûmum vergileri ihtiva etmekte olup tam bilete tabi büyük yaşta olanlara tatbik edilecektir.

4 yaşından aşağı çocuklar mecanen seyahat ederler. 4 yaşından 10 yaşına kadar olan çocuklar 106/107 ve 322/323 katarlara satılan alelâde tenzilâtlı çocuk biletleri verilecektir.

Bu biletler kayda tabi bagajların nakliyatına, hak bahşetmezler

Tenezzüh biletleri zimmette, tarifesi yukarıda yazılı hususî tren de muteberdir. Avdette ise 3 ikinci teşrin 1934 cumartesi dahil gününe kadar yalnız 106/322 trenlerde muteberdirler.

Tenezzüh biletleri, 25 birinci teşrin 1934 tarihinden itibaren yukarıda bildirilen istasyonların giselerinde satılmağa başlanacaktır. Hususî tenezzüh treninde yerler mahdut olduğundan yolcuların tenezzüh için biletlerini vaktiyle tedarik etmeleri tavsiye olunur.

İstanbul. 16 birinci teşrin 1934

MÜDÜRİYET

MÜLÂHAZAT — Hususî tenezzüh trenile yalnız İstanbul biletini hâmil yolcular seyahat edebilirler.

Vapurculuk
Türk Anonim Şirketi
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925

Trabzon Yolu
TARI Vapuru 21 T. evvel

Pazar günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte: Zonguldak, İnebolu, Ayancık Samsun, Unye, Ordu, Giresun, Tirebolu, Görele, Trabzon ve Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Of ve Sürmeneye uğrayacaktır.

Mersin yolu
İnönü vapuru 21 T. evvel

Pazar günü saat 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak, gidişte Çanakkale, İzmir, Kuşadası Küllük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Mersine gidecek. Dönüşte ayni iskelelerle beraber, Alanya ve Geliboluya uğrıyacaktır.

Öz Türkçe ilk roman
Savaştan Barışa
Yazanlar: (Vâ-Nû) ile Çürüksulu Meziyet
Yeni çıktı
Fiyatı: 50 kuruş

Osmanlı Bankası
Türk Anonim Şirketi, — Tesis tarihi: 1863
Sermayesi: 10,000,000 ingiliz lirası
Türkiyenin başlıca şehirleri ile Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Mançester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, Iran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri.. Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistan'da Filyalleri vardır.
Her türlü banka muameleleri yapar.

Belediye sular idaresinden:

Şehre verilmekte olan suyu arttırmak için Terkozda yapılmakta olan ameliyat dolayısile 22-10-1934 Pazartesi akşamı terkos sularının kısmen az akacağı muhterem halka ilân olunur. (6915)

Selânik Bankası
Tesis tarihi: 1888
Sermayesi: 30.000.000 Frank
İdare merkezi : ISTANBUL
Türkiyedeki Şubeleri:
İstanbul (Galata ve İstanbul) İzmri, Samsun . Mersin . Adana
Yunanistandaki Şubeleri:
Selânik . Kavala . Atina . Pire
Bilûmum Banka muameleleri, Kredi mektupları. Cari hesapları küşadı. Esham ve Tahvilât kasalar icarı.

Nafıa Vekâletinden;

Haydarpaşada gümrüklenmiş olarak maktaı 25X2. 5X1 m/m ve tulû 2100 m/m olmak üzere 50 ton lama demiri kapalı zarf usulü ile münakasayakonulmuştur. Mezkûr lama demiri klering yapılmış olan memleketlerden getirilecektir. Münakasa 15 — 11 — 1934 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 de Vekâlet müsteşarlık makamında yapılacaktır. Taliplerin tekliflerini Ticaret Odası vesikası ve 212,5 liralık teminatlarının Mal sandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya banka kefalet mektubu ile birlikte ayni gün ve saate kadar komisyon riyasetine vermeleri lâzımdır. Bu hususstaki şartnameler parasız olarak Ankarada Vekâlet malzeme müdürlüğünden alınabilir.

(6670)

Nafıa Vekâletinden:

1 — Sivas - Erzurum hattı için 150,000 adet normal ve 1950 adet makas kayın travers:

2 — Filyos - Çatalağzı hattı için 40,000 adet normal ve 1755 adet makas kayın travers:

3 — Afyon - Antalya hattı için 160,000 adet normal ve 1170 adet makas kayın travers:

4 — Afyon - Antalya hattı için 175,000 adet normal ve 1365 adet makas kayın travers kapalı zarf usuliyle ayrı ayrı münakasaya çıkarılmıştır.

Münakasa 5 Teşrini sani 1934 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15 te Nafıa Vekâleti müsteşarlık makamında yapılacaktır. Taliplerin carî seneye mahsus Ticaret odası vesikasiyle

1 inci Parti için "5897„
2 „ „ „ "2882„
3 üncü „ „ "7113„
4 „ „ „ "7915„

Liralık muvakkat teminatlarının Merkez Muhasebeciliğine yatırıldığına dair makbuz veya Banka teminat mektupları ile teklif mektuplarını aynı gün ve saate kadar vermeleri ve komisyonda bulunmaları lâzımdır.

Talipler bu hususstaki şartnameleri "15„ lira mukabilinde Ankarada Nafıa Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden alabilirler.

(6669)

Ilgaz belediye Reisliğinden;

Çelik boru ile 16249 Font ile 18806 lirakeşif bedelli İlgaz kasabası Su tesisatı kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur. Taliplerin ihale günü 3 — 11 — 934 saat 15 te teminat akçeleriyle İlgaz Belediyesine gelmeleri ilân olunur. (6515)

Tayyare Piyangosu almak suretile hem vatan müdafaasına hem memleketin imarına hem de kesenize hizmet edersiniz. Kesesi dolgun ve apartman sahibi olursunuz.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Haydarpaşa Istasiyonunda teslim 12767 kilo sınaî ve 3720 kilo Farmasötik sulfat dösut 21-10-934 tarihinde pazarlıkla satılacaktır. Talip olanların %7,5 teminatlarile birlikte Cibalide levazım ve mübayaat subesine müracaatları. (6738)

DELİLİĞİN PSİKOLOJİSİ

Dr. Bernard Hart Londra Üniversitesi Tedris Heyetinden ve National Hospital da Akliye Mütehassısı

Dr. izeddin Akliye ve Asabiye müthassısı..

Fiatı 50 Kuruş

DÜN ve YARIN

TERCÜME KÜLLİYATININ

11 inci Kitabıdır.

Tevzi merkezi: VAKIT Matbaası — Istanbul
Kadıköy: — ANADOL Kütüphanesi, Altıyolağzı
Satıldığı Diğer Yerler: Istanbulun ve Taşranın, Belli Başlı KITAPÇISINDA BULUNUR

BASILANLAR:

1 — SAFO, Dode — Haydar Rifat	100	Kuruş
2 — AİLE ÇEMBERİ, Morua — İ. H. Alişan	100	"
3 — TİCARET, BANKA ve BORSA, İktısat doktoru Muhlis Etem	75	"
4 — DEVLET ve İHTİLÂL, Lenin — Haydar Rifat	75	"
5 — SOSYALİZM: Kautski — Sabiha Zekeriya	75	"
6 — KÜLLİYAT J. RASİN, H. Nazım	75	"
7 — İŞÇİ SINIFI İHTİLÂLİ, Lenin — Haydar Rifat	60	"
8 — RUHİ HAYATTA LAŞUUR, Prof. Yung — Prof. Dr. M. Hayrullah	60	"
9 — İSFAHANA DOĞRU, Piyer Loti — İ. H. Alişan	100	
10 — RASİN KÜLLİYATI, II, H. Nazım	75	
11 — DELİLİĞİN PSİKOLOJİSİ, Dr. Bernard Hart — Dr. İzeddin	50	

Peşinen Verilecek 236 KURUŞ ve 4 ay için ayda 1 lir

Mukabilinde VAKIT matbaası, bu külliyat için abone kaydediyor

Bütün milletlerin edebî, içtimaî, iktısadî, malî..... En mühallet eserlerinden seçme kitapların tercümesi ve DÜN ve YARIN tercüme külliyatı isimi altında, yılda muntazam fasılalarla otuz cilt kadarının çıkarılması suretile yüz cilt vücuda getirilmesi temin edilmiştir. En kudretli kafaların, kalemlerin yardımlarına müracaat olunmuştur.

BASILACAKLAR:

1 — GORIO BABA: Balzak — Haydar Rifat
2 — İLKBAHAR SELLERİ, İvan Türgeniev — Sami zade Süreyya
3 — CEMİYET, Muhittin
4 — KAPITALİZM BUHRANI, Profesör Piru — Ahmet Hamdi
5 — KIRMIZI ve KARA, Standal
6 — İSA: Paris Ruhiyat mektebinde Profesör doktor Bine Sangle — Haydar
7 — ETİK: Kropotkin — Ağaoğlu Ahmet
8 — İÇTİMAİ KANUNLAR, Greef — Rauf Ahmet
9 — ÇOCUK DÜŞÜRTENLER H. Gonzalve, Menusier — Prof. M. Hayrullah
10 — SALAMBO, Flober — İ. H. Alişan
11 — SAMİMİ SAADET, Tolstoy — İ. H. Alişan
12 — DİZRAELİNİN HAYATI, A. Morua

Beyoğlu 4 üncü sulh hukuk mahkemesinden:

Terekesine mahkemece vaziyet olunan müteveffa Sava efendinin uhdesinde bulunan:

1) — Beyoğlunda Keresteci sokağında (20) No. lu hane açık arttırma suretiyle 22 — 10 — 934 pazartesi saat 15 de kiraya verilecektir: Müstakil hane veya dörder odalı iki apartman halinde kullanılabilir, sekiz oda iki mutfak ve çamaşırlık ve her katta helayı ve terkos suyunu ve elektrik tertibatını havidir: Talip olanların mezkûr gün ve saatte Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinde hazır bulunmaları ve fazla malûmat almak istiyenlerin 934/83 No: ile mahkeme kalemine müracaatları lüzumu ilân olunur.

(2833)

Emrazı dahiliye ve Hıfzıssıhhat mütehassısı
Doktor Muallim
Şekip Habip
Avrupadan dönmüştür. Hastalarını Ayasofya, Yerebatan caddesi No. 43 Hacı Süleyman Efendi apartımanında kabul ediyor. Cumartesi, Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra.. Telefon: 23035
(3577)

Sahibi: MEHMET ASIM
Neşriyat müdürü: REFİK AHMET
VAKIT Matbaası — İstanbul

Kiralık kulübe

Akay işletmesi müdürlüğünden

Köprüde Kadıköy — Haydarpaşa iskelelerinin giriş tarafındaki kulübe açık arttırma ile bir yıl müddetle kiraya verilecektir. Istekliler şeraiti anlamak için hergün Akay levazım şefliğine ve arttırmaya iştirak için 20 Birinci Teşrin 934 saat 14 te idare encümenine gelmeleri.

(6

Devlet Demir yolları ilânları

İdaremiz için pazarlıkla satın alınacak olan elektrik, bir beyaz sabun, kenevir ip bezli zımpara kâğıdı, ispermeçet mum telefon gibi "38„ kalem muhtelif eşyanın 24-10-934 Çarşamba günü saat 11 de pazarlığı yapılacaktır. Isteyenlerin mezkûr saatte mağazaya müracaatla tahriren teklifte bulunmaları ve mağaza dahilinde asılı listede × işaretli malzeme için nümune getirilmesi ve nümunesiz tekliflerin kabul edilmiyeceği ilân olunur.

(69

Günün Fotografları

Muhtelif gazetelerde çıkan günün hadiselerine ait fotograflarla spor mecmualarında gördüğünüz spor hareketlerine ait fotograflar yalnız Istanbulda VAKIT kütüphanesinde satılmaktadır.

SPOR POSTASI

Memleketimizde ve ecnebi memleketlerinde bütün spor gençlik hareketlerini ve sporcu gençliğe verilmesi lâzım gelen yeni şekiller hakkındaki yazıları muntazaman takip etmek isteyenler münhasıran SPOR POSTASInı okumalıdırlar. Heryerde fiatı 5 kuruştur. 24 üncü sayıyı mutlak okuyunuz